ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 271. szám — Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1897—1932. — Csütörtök, 1936. november 26.

Fertőző bizalmatlanság

Irta: Tarnóczi Lajos

Társadalmi életünk ujabb betegségét kell ezzel a meghatározással megjelölnünk. Azt számtalanszor halljuk, hogy a társadalmi viszonyok az egész világon rosszak. Mintha sulyos láz emésztené az egész emberiséget. Nincs megnyugvás és megbékélés sehol. Salengro francia belügyminiszter megdöbbentő öngyilkossága azonban olyan irányba terelte a közfigyelmet, amely szintén egyik oka társadalmunk betegségének. Ez a rágalom, amelyből mindig marad valami foit az emberen.

Kisebbségi társadalmi életünkben sem dicsekedhetünk azzal, hogy nem ismerjük a rágalmat. Sőt ellenkezőleg, a legsulyosabb tüneteit látjuk ennek közéleti férfiak gyalázásában, a hatóságok előtt való feljelentésekben és árulkodásokban. Nem az érdemszerző besugásokra gondolunk, hanem a körünkből kikerülő denunciánsokra.

Mégsem ezzel akarunk most foglalkozni, hanem kisebbségi közéletünk egyik hiddes jelenségével, amit „fertőző bizalmatlanságnak" nevezhetünk. Kórokozói ugy terjednek, mint az influenzáé: emberről emberre. Biztosan vannak bacillus-hordozók is; lassanként azonban megkapja mindenki és akkor megszünik minden emberi együttérzés és müködés.

Einstein, a relativitás apostola mondotta azt, hogy két veszedelem fenyegeti a világot. Egyik az, ha megszünik az anyagok között a kohézió, a másik az, ha az emberek látni fogják egymás gondolatait. Ekkor futva menekülnek egymástól. Társadalmi életünk hasonló veszélyének itélem a fertőző bizalmatlanságot. Legalább is abban a formájában, hogy hatására kihal az egyéni ambició, szétesik a családi béke, megrendül az egész gazdasági életünk.

Ennek a romboló betegségnek végső foka az, mikor már senkiben és semmiben sem hiszünk. Nincs többé becsület, tisztesség, erkölcs, adott szó, vagy eskü. Mindennek helyébe lépett a kiméletlen önzés, minden tekintetben.

Ennek a betegségnek két oka van. Az egyik a sok kiábránditó csalódás, mindabból, amiben hittünk; a másik sajátos emberi kajánság, ami nem szenvedheti el a nálánál különbet.

Az kétségtelen, hogy a mai kor emberének sulyos és alig elviselhető csalódásokon kell átesni. A bálványdöntők maguk lettek bálványok, a forradalmárok cárok. Ezek megrenditik az átlagember lelkivilágát és mindennel szemben bizalmatlanná teszik. A román történet egyik legsötétebb korszakának, a fanarióták uralkodásának idejéből fennmaradt keserü közmondás fejezi ezt ki a legtalálóbban, amikor a vérig sarcolt pórnép ugy gondolkozott, hogy „urak változása, bolondok öröme". Ez a kiábrándulás lassanként átszürődik napjainkban minden társadalmi rétegen és általános bizalmatlanságot okoz mindennel és mindenkivel szemben.

A másik ok az ember kajánsága, amelyik bepiszkolja a tisztát, megsérti a szentet, elgáncsolja a törekvőt és lerántja a kimagaslót. Odaférkőzik mindenhez. A legönzetlenebb munkában is keresi az önzést. Nem szenvedheti azt, aki alkot és áldoz, hogy neki se kelljen áldozatot hozni. Vagy pedig az együttnem-üvöltők ellen fordul és a saját gyengeségét és sikertelenségét másokon bosszulja meg.

Nagy népek könnyebben viselik el ezt a betegséget. Kisebb társadalmak azonban belepusztulhatnak. Magyar kisebbségi közületeink szinte megbénultak emiatt a betegség miatt. A vezetők elkedvetlenedtek. A nép szinte éhesen várja, ki kerül ismét teritékre, hogy azután elégedetten mondhassa ki az ítéletet: Ez is olyan, mint a többi! Ebben benne van a saját alacsonysága is. Nagyon ideje, hogy keressük ennek a pusztító betegségnek az ellenszerét. Ez elsősorban értelmi belátása annak, hogy kevesen vagyunk és nekünk nagyon össze kell tartanunk. Aki közülünk vagyont gyüjthet, felemelkedik, alkot és sikereket ér el, az az egész magyarság vagyoni és szellemi erőtartalékát szaporitja. Minden egyes magyar ember sikere: az egész nép önbizalmának serkentője. Ettől az önbizalomtól megmaradásunk függ. Ha valamikor, most időszerü az apostol intelme: „Ne nézze ki-ki csak a maga hasznát, hanem a másokét is!"

A másik ellenszer érzelmi. A tiszta meggyőződésü ember hisz az igazság erejében. A felismert helyes utat nem hagyja el akkor sem, ha maga marad.

A bizalmatlanságnak lehet helye sok igérettel szemben, de a folytonos, beteges bizalmatlankodással fel kell hagynunk, mert ez megfertőzi egész társadalmi életünket. Aki pedig mindennel és mindenkivel szemben bizalmatlan, arra talál az a megállapitás: „ki mint él, ugy itél".

Ezzel a társadalmi betegséggel is ugy vagyunk, mint egyéb nyavalyával. Az erős szervezet könnyebben győzi le a fertőzést. A fertőző bizalmatlanságnak ez a receptje: Nagyobb bizalmat önmagunkban és ez több bizalmat ad mások iránt is.

Nagy fénnyel fogadták Antonescut Lengyelországban

A román külügyminiszter krakkói fogadtatása — Pop Valer iparügyi miniszter uj gazdaságpolitikai terveiről ir a bucureşti-i sajtó

Krakkóból jelentik: Antonescu Victor külügyminiszter feleségével és kiséretével egyetemben délelőtt 11 órakor megérkezett Krakkóba. A külügyminiszter kiséretében egy tisztiküldöttség és egy ujságiró-csoport is ellátogatott a szomszédos köztársaságba. A krakkói pályaudvar épületét feldiszitették és román, valamint lengyel lobogók lengtek a perronon. Megjelentek a helyi polgári és katonai hatóságok, valamint több román személyiség. *Szembeck* külügyi államtitkár, *Gnoinszky* krakkói vajda, a második katonai körlet parancsnoka, Varsó város elnöke, *Diaconescu* román ezredes, a krakkói helyőrség tisztikara, valamint számos lengyel ujságiró a lengyel ujságiró-szövetség elnökének vezetésével jelent meg a fogadáson. Amikor a vonat befutott, a katonazenekar a román himnuszt játszotta, majd amikor Antonescu külügyminiszter lelépett a vonatról és ellépett a diszszázad előtt, a zenekar a lengyel himnuszt játszotta. Szembeck államtitkár virágcsokrot nyujtott át Antonescu külügyminiszter feleségének, majd a vendégek a fogadóterembe vonultak, ahol a helyi hatóságok tisztelegtek a vendégek előtt.

Itt irjuk meg, hogy *Pop* Valer miniszter december elsején „Érdekes tünemény a gazdasági és pénzügyi életben" cimmel rádióbeszédet mond és ezzel kapcsolatosan az Adeverul a következőket irja: A politikai élet figyelme nagy érdeklődéssel fordul egy rendkivüli tünemény felé, ami gazdasági és pénzügyi életünket illeti. A nehézipari vállalatokban valóban nagy változások történtek, másrészről nagy változások várhatók egyes nagy pénzintézetek vezetésében. Ugylátszik a liberálispártban az az elgondolás valósul meg, hogy — tekintettel a pénzvilág nagy szerepére az államélet alakulásánál — a külföldi tőkét kirekesztik, viszont nemcsak az autochton tőkének biztositanak szélesebb érvényesülési lehetőséget, hanem a szövetséges és barátsági viszonyban lévő államok tőkéjét is fokozott mértékben bekapcsolják. (Rador.)

Willer József dr. képviselő a Kamarában ismételten felajánlotta az ittélő magyarság együttmüködését

A magyarpárti képviselő a magyarság kivánságairól

Bucureştiből jelentik: A Kamara mai ülésén Ghiata elnök bejelenti, hogy Simionescu barladi képviselő lemondott mandátumáról. A többség nem hajlandó tudomásul venni a lemondást. Ezután dr. Willer József magyarpárti képviselő emelkedik szólásra, hogy a trónbeszédre válaszoljon.

Willer dr. azzal kezdi beszédét, hogy **az ország konszolidációjának lehetősége elsősorban a kisebbségi kérdés végleges megoldásától függ, de oly értelemben, hogy ezzel a megoldással mindenki meg legyen elégedve.**

Ma, amikor a civilizált világ egy borzalmas örvény felé halad, mindkét részről megértéssel kell viseltetnünk egymás iránt, mert csak igy rendezhető a kisebbségi kérdés, amely nélkül az országot képtelenség egy egészséges utirányban vezetni.

— Ki kell jelentenem — folytatta a magyarpárti képviselő, — számolunk azzal a reális ténnyel, hogy kisebbségben élünk és

Lapunk mai száma 12 oldal — Ara 3 lei

őszintén mondom, hogy becsületes polgárai vagyunk Romániának. Az elmult esztendőben felajánlottam őszinte akarásunkat az együttmüködésre, a válasz azonban semmitmondó volt. Ma ezennel megismétlem az akkori nyilatkozatomat, kihangsulyozva, hogy legjobb akarattal kivánunk résztvenni a közös munkában.

Bratianu Dinu Nagyváradon (Oradea) azt mondotta, hogy a kisebbségek Romániában meg vannak elégedve a helyzetükkel. Mi őszintén lojális polgárai vagyunk ennek az országnak. Nagy hiba lenne a románság részéről azt várni, hogy ezt a lojális nyilatkozatot minduntalan hangoztassuk. Ugyancsak hiba lenne az Önök részéről, ha panaszainkat nem volnának hajlandók meghallgatni. Nagyon kérem, hallgassanak meg, ugy mint barátot.

A magyarpárti képviselő ezután rámutat arra, milyen nehéz helyzetben vannak a magyar kisebbségi köztisztviselők, akiknek megigérték a nyugdijak folyósitását, ezirányban azonban semmiféle intézkedés nem történt. Különösen lehetetlenné tették a magyar köztisztviselők helyzetét a nyelvvizsgák.

A magyar kisebbségi fiatalság részére elzárták a köztisztviselői pályát, ugyanakkor pedig a kereskedelmi és ipari pályákról is kizárták őket.

Kéri, hogy a kisebbségeket kezelik igazi liberális szellemben. Willer dr. kifejti, hogy rendkivül sulyos helyzetben vannak a felekezeti tanerők és magyar papok is. Kéri, hogy az állam támogassa a felekezeti iskolákat és a kormány vegye revizió alá eddigi iskolapolitikáját. Ezzel szemben a magyarság biztositja a románságot, hogy a lelkek egyenjogusitása szép gyümölcsöt fog teremni és az eredmény minden vonatkozásban örvendetes lesz.

Willer József dr. további beszéde során az állampolgárság kérdésével foglalkozik. Sürgős intézkedést kér e tekintetben az igazságügyminisztertől, mert rengeteg ittélő magyar kisebbségi család nem rendelkezik a román állampolgárság felett. Ujabb határidő megállapitását kéri az állampolgársági listák kibővitésére. Elitélően beszél

az egyes sajtóorganumokban különösen a magyar kisebbség ellen folyó uszitásról.

Mindenki országmentő kiván lenni és ebben a vélt szerepben tendenciózus beállitásban támadják napról-napra a magyar kisebbséget. Elismerő szavakkal emlékezik meg Brassó (Braşov) prefektusáról. Ebben a megyében — hála a prefektus taktikájának — három népfaj a legnagyobb egyetértésben él együtt. Erről a helyről is leghálásabb köszönetünket fejezem ki Brassó (Braşov)-megye prefektusának.

A képviselő beszédének befejező részében többek között tiltakozik az ellen, hogy a Magyar Párt ezévi nagygyülését betiltották. Hasonlóképpen tiltakozását fejezi ki a tulszigoru cenzura ellen és

azt kéri, hogy inkább a magyarság ellen uszitó cikkeket kisérné nagyobb figyelemmel a cenzura.

Willer beszéde végén ismételten a magyarok lojalitásáról beszélt és arról, hogy a magyarság bármikor örömmel hajlandó az együttmüködésre.

DECEMBER
3
STERN RÓZSI
HEGEDUESTJE 5532
Róna Dezső és Fischer Ernő
közremüködésével
a Kulturpalotában.
Jegyek Sándor könyvkereskedésben.

Légberöpitették a spanyol nemzetiek egyik frontszakaszát

Franco tábornok változtat a haditervén — Megszakitják az összeköttetést Madrid és Valencia között — Az olasz ügyvivő Franconál

Cselekvést sürget a francia kommunista-párt

Párisból jelentik: Ellenőrizhetetlen hirek szerint a spanyol kormánycsapatok Carabanchelből kiverték a felkelőket. A várost megközelitették, aláaknázták a nemzetiek hadállásait és légberöpitették azokat. Az egész frontszakaszt mintegy 700 kiló dinamittal pusztitották el. Hire terjedt annak is, hogy *Franco* tábornok megváltoztatta haditerveit és ennek értelmében abbahagyja Madrid ostromát, hogy átcsoportositott hadaival Valeca ellen intézzen támadást, mert igy akarja megszakitani az összeköttetést Madrid és Valencia között.

A „Havas"-ügynökség jelentése szerint Estapona közelében sulyosan megsérült állapotban feltünt az „Almirante Cervera" felkelő hadihajó, amely a legerősebb egysége volt a nemzetieknek.

Meg nem erősitett hirek szerint *Miaja* tábornokot, a madridi kormánycsapatok főparancsnokát az anarchisták eltették láb alól.

A kormánycsapatok a madridi fronton kivül is erélyes támadást intéznek a nemzetiek ellen. Az Escorial környékén kisebb sikereik is voltak. A miliciák a madrid—aranjuezi frontszakasz ellen is támadást intéztek, de itt visszaverték őket. A nemzetiek főparancsnokságán nem tulajdonitanak jelentőséget a támadásoknak, amelyek célja tulajdonképpen az, hogy a nemzetiek egyes csapatrészeit Madridból elvonják.

A kesztyű

Irta: JEAN MONVILLIER

A két elválaszthatatlan jóbarát gyalog indult el a klubból, amelynek egyik szeparéjában Boyer ma este tartotta legénybucsuját.

Sallard, a holnapi esküvő násznagya, barátja szép menyasszonyára gondolt, akit évek óta imádott, de elzárkozó ember félénk tartózkodásával addig tétovázott, mig egy este Boyer Edouard boldog arccal ujságolta neki, hogy eljegyezte Edithet. Ettől a perctől kezdve Sallard a maga szigoru erkölcsi törvényei alapján, még önmaga előtt sem vallotta be, hogy ebben a lányban mást is lát, mint legjobb barátja menyasszonyát. De ma este mégis ujra megnyiltak a szive zsilipjei... s most nagyon jól esett a hideg éjszakai levegő, amely a forró halántékát kissé lehűtötte.

Amint Boyer kis villájához értek, ahova a barátja még egy szivar elszivására hivta meg, a kert vaskapujának kilincsén női kesztyüt pillantottak meg. Boyer meglepetten vette kezébe a kesztyüt. Sallard pedig, mint ahogy komoly és szigoru násznagyhoz illik, homlokát összeráncolva jegyezte meg:

— Edouard barátom, az esküvőd előestéjén kissé furcsán hat egy idegen női kesztyü a kapud kilincsén...

— Magam is furcsállom — felelte Boyer s amikor azután Boyer dohányzójában egymással szemközt ültek, elgondolkozva igy szólt:

— Ennek a kesztyünek különös a története... de mingyárt megnyugtathatlak, hogy az eset teljesen a multé és semmiben sem érinti Edith százszázalékos jogát.

Sallard némán nézte a szivarjából felszálló füstkarikákat, Boyer pedig igy folytatta:

— Tavaly Nizzában megismerkedtem egy fiatal özveggyel, aki akkor félig-meddig jegyben járt egy gazdag argentinai ültetvényessel. Az asszony olyan volt, mint a szépen kinyilott halvány rózsalevél, tökéletesen szép, érett, bájos minden mozdulata. Az argentinainak már három felesége volt. Az asszony nem szerette a durva, iszákos, erőszakos embert, de óriási vagyona volt... S a pénz hihetetlen hatalom. Amikor egy este az asszonyt autón Monte Carlóból a kaszinóból hazakisértem... az argentinai Párisban volt... bucsuzóul megcsókoltam a jobb kezét, gyengéden lehuzva előbb a kesztyüjét. Ekkor az asszony könnyes szemmel igy szólt:

„Tartsa meg emlékül a kesztyüt. A bal kézre való nálam marad... s ha valamikor nagy bajban segitségre volna szükségem, elküldöm a kesztyüt magának és várom a segitségét."

— Azóta nem láttam őt, Sejtelmem sincs róla, hogy valóban hozzáment-e ahhoz az argentinaihoz. De most megértheted, nem kereshetem fel. Tudom, hogy Párisban azelőtt hol lakott. Talán most is ott vár reám, mert, ha más volna a cime, közölte volna velem. Edouard, tedd meg nekem, menj el oda holnap reggel... hátha megtalálod... Ments ki és ha segitségre van szüksége, járj el ugy, ahogy a te becsületes, lovagias eszed diktálja.

Másnap reggel tizkor... az esküvő délután ötre volt kitüzve... Sallard becsengetett a kis villába. A szobalány bevitte a névjegyét. Pár perc mulva egy szép fiatal nő lépett be a szalónba és hüvösen kérdezte:

— Mit kiván uram?

Sallard szó nélkül előmutatta a kesztyüt és igy szólt:

— Ezt a kesztyüt méltóztatott Boyer barátom kapujának a kilincsére tenni. A barátom ma délután esküszik és megkért, hogy jöjjek el szolgálataimat felajánlani, ha a kesztyü azt jelenti, hogy segitségre van szüksége.

— A kesztyüt nem én adtam Boyernek — felelte a fiatal hölgy — hanem a nővérem...

Ebben a percben csöngettek az előszoba ajtaján és az inas köszöntését mélycsengésü női hang viszonozta.

— ...különben... nővérem már hazajött, beszéljen vele — mondotta és eltünt.

Következő percben Sallard mintegy huszonötéves hölggyel állt szemben, aki meglepetten állt meg az ajtónál és kérdő pillantással nézett végig rajta.

Sallard részletesen elmondotta, hogy miért jött, mire a szép asszony nevetve igy szólt:

— Nyugtassa meg a barátját, hogy az argentinai ur nem lett a férjem s igy nem volt okom, hogy Boyer urnakközépkori riadójeleket adjak le. Nem vettem azt akkor sem komolyan, de azért nem tudom elképzelni, hogy a kesztyü kikerült volna a szekrényemből. Ha egy percig türelemmel lesz...

— Látja, az a bizonyos kesztyü még most is itt van — mondotta, amint visszatért a szobába.

Sallard barátaja lakására sietett, hogy neki beszámoljon, de nem találta otthon, csak az inasát.

— Mondja Pierre — kérdezte Sallard — nem tud valamit egy női kesztyüről, amit ma éjjel a kapu kilincsére tett valaki?

Pierre meglepetten bámult Sallardra. Majd igy szólt:

— Lehet, hogy összefügg Edith kisasszony tegnapi titkos látogatásával. A gazdám távollétében tegnap itt járt a kisasszony, mert érdekelte, hogy milyen ruhákat csomagolok az utra. Közben az előszobában megszólalt a telefon. Mire bejöttem, Edith kisasszony a retiküljébe tette azt a jobbkézre való kesztyüt, amit a gazdám a fehérnemü szekrényében tartogatott már hosszu idő óta... Az arca nagyon haragos volt, amikor elment... Talán ő tette a kilincsre „figyelmeztetésül."

Amikor Sallard lassan hazafelé ment, önmagában ezt mormogta:

— Szegény Edouard, ha a feleséged ilyen jó detektiv lesz, külön kesztyüdobozt csináltathatsz a kapudra.

CORSO: 5, 7 ¼ és 9 ¼ órakor. TELEFON: 565.
Jan Kiepura: A szerelmes város.
A nagy énekes első bécsi filmje hatalmas sikerrel futott be Aradon is.
Partnerei: CZEPA FRIEDL, LULI v. HOHENBERG, IMHOFF FRITZ.

A sevillai rádióállomás közli a nemzetiek legutóbbi hadijelentését, amely a következőket tartalmazza: Toledo elfoglalása után a kormány csapatai a Tayo mentén levő hegyek közé menekültek, ahonnan most előtörtek és heves támadást intéztek a nemzetiek itteni állásai ellen. A nemzetiek visszaverték a támadókat és mélyebben szoritották őket vissza, mint állásaik azelőtt voltak. Északon is támadtak a kormánycsapatok, de ez sem járt sikerrel, a nemzetiek visszaverték őket, nagymennyiségü hadianyagot zsákmányoltak és a harcban a kormánycsapatok parancsnoka elesett.

Közli a jelentés azt is, hogy az olasz ügyvivő megérkezett Burgosba és megbeszéléseket folytatott Franco tábornokkal.

A spanyol nemzetiek egyik magasrangu tisztje hosszabban nyilatkozott a külföldi laptudósitók előtt a madridi harcok állásáról. Elmondotta, hogy Madrid bevétele nem katonai probléma, de sulyos lelkiismereti kérdés akadályozza őket, mert hiszen ők is spanyolok és minden áron szeretnék elkerülni Madrid összerombolását. Igy inkább házról-házra igyekeznek előrejutni, számitva a kormánycsapatok belátására, amely végül is meggondolásra készteti őket és felhagynak a főváros hiábavaló védelmével. A tervek különben Madrid elfoglalására készen állnak és csak a szokatlanul rossz időjárás akadályozta őket azok végrehajtásában.

A Humanité jelentése szerint a francia kommunista-párt azt az inditványt tette a francia szociálista-párt vezetőségének, hogy a külügyi bizottság mai ülésén a kommunista és szociálista képviselők terjesszenek elő határozati javaslatokat és azokban kérjék fel a Blum-kormányt olyan nemzetközi inditvány kezdeményezésére, amelynek értelmében haladéktalanul helyreállitsa a kereskedelem szabadságát a törvényszerü spanyol kormánnyal.

83 a tökéletesitett ODOL jelzése, melynek fertőtlenitő hatását nagy mértékben fokoztuk. Az ODOL-nak ezt a kiváló baktériumölő hatását bakteriológiai és klinikai kisérletek tudományosan bebizonyitották.

Mallorca szigete — olasz dominium

VALENCIÁBÓL jelentik: A FABRA spanyol sajtóügynökség a következő közleményt adta ki:

Mallorca szigete de facto már olasz gyarmat. A spanyol nacionalisták átadták magukat az olasz fascizmusnak, hogy a Baleárok szigetcsoportját, ugy, mint Abesszíniát, Mussolini dominiumává tegyék. A spanyol nacionalistáknak Mallorca szigetén 10.000 főnyi reguláris hadseregük van, továbbá 20.000 főnyi fascista milicia áll rendelkezésükre. Ezt a miliciát Olaszország fegyverzi fel. Mallorcán valamennyi csapattest a legmodernebb fegyverekkel van felszerelve.

Német—japán egyezmény a kommunizmus ellen

Berlinben irták alá a nagyje entőségü okiratot — A diplomáciai aktushoz nem hivják meg a szovjet berlini követét

Német flottabázisokat épitenek ki sürgősen a Keleti-tengeren

BERLINBŐL jelentik: A berlini japán nagykövetségen báró Ribbentrop, a jelenleg Berlinben tartózkodó londoni német nagykövet, Hitler birodalmi vezér megbizásából, a német kormány nevében aláirta a német—japán egyezményt. Az egyezmény mindkét kormány előtt felidézi azt a veszedelmet, amelyet a komintern, vagyis a kommunizmus központja jelent. A kominternnek az a célja, hogy felbomlassza és tönkretegye a fennálló államok rendjét. Ezért a két állam megegyezett abban, hogy egymást állandóan kölcsönösen tájékoztatják és rendszeresen megbeszélik a teendő rendszabályokat, amelyeket közösen fognak végrehajtani. A létrejött egyezmény felhivja azokat az államokat, amelyeket a kommunista veszély fenyeget, hogy tegyenek mielőbb hasonló intézkedéseket, vagy pedig csatlakozzanak haladék nélkül az egyezményhez. A ma délután aláirt szerződés öt esztendőre szól és az önmüködőleg ujabb öt esztendőre lesz meghosszabbitható.

Az egyezményhez egy kiegészitő jegyzőkönyvet is csatoltak, amely részletesen meghatározza a kommunista veszedelem elleni eljárás közös intézkedéseit. Az egyezmény azonnal életbelépett.

A nagyhatalmak berlini követeit délben 12 órára meghivták a külügyi hivatalba. Az egyetlen követ, aki nem kapott meghivást, a szovjet-nagykövet volt. A nagykövetek előtt bejelentették, hogy Németország és Japán megkötötték a kommunistaellenes egyezményt.

A német távirati iroda jelenti, hogy ma délben Musakoi vicomte, berlini japán nagykövet a mikádó, Ribbentrop pedig Hitler nevében irták alá az uj szerződést, amely a nemzetközi kommunista veszedelem leküzdésére irányul.

Nemzetközi hirforrások szerint Németország sürgősen hatalmas flotta-bázisokat épit a Keleti-tengeren, hogy a német haditengerészet mozgási szabadságát a Keleti- és az Északi-tengeren kellően biztositsa. A megerősitésekre azért van szükség, mert a Szovjet nemrég bejelentette, hogy Kronstadtban nagy légi, tengeri és szárazföldi támaszpontot épit ki, amely nagy veszélyt jelentene a német kereskedelmi-tengeri flotta számára. A német hadvezetőség tervei alapján először a modern követelményeknek megfelelően épitik ki Kiel kikötőjét és Rügel szigeten repülőgépgyárat és hatalmas hadianyagraktárakat létesitenek.

Hivatalos körökben cáfolják azt a hirt, hogy Ribbentropp báró közölte volna az angol kormány elnökénél, hogy Németország megszakitja diplomáciai kapcsolatait a Szovjettel, ha Stickling mérnököt kivégzik.

Japán politikai körökben nyilatkoztak a nemrégiben létrejött japán—német szerződésre vonatkozóan és megállapitják, hogy a szerződés nem irányul Szovjetoroszország ellen, hanem a nemzetközi kommunizmus ellen, amelynek terjedése a béke megbontását jelenti.

A magyar kormányzó és kisérete Rómában

RÓMÁBÓL jelentik: (Rador.) A „Stefani"-ügynökség jelenti, hogy Horthy magyar kormányzó tengernagyi egyenruhában, az olasz király társaságában tegnap délelőtt résztvett azon a szemlén, amelyen 25 ezer katona vonult fel. A két államfő lóháton nézte végig a felvonulást. Az összegyült nagy tömeg éltette az olasz királyt és a magyar kormányzót.

Átszervezik az aradi koldus-segélyezés eddigi intézményeit

Dr. *Cucu* Vasile városi főorvos javaslatot terjesztett a város vezetősége elé arravonatkozóan, hogy szabályrendeletet adjanak ki a koldus-segélyezés megszervezéséről, illetve a város, a „Caritas" és az „Oastea Domnului" ezirányu müködéséről. Ennek értelmében gondoskodnának arról, hogy annak a bizottságnak munkájában, amely a segélyezést irányitja, a város is képviseletet kapjon. Cucu dr. megemlitette, hogy az a gyüjtés, amelyet az emlitett két egyesület végez, külön miniszteri engedély nélkül csak akkor képzelhető el, ha ezt, mint a város egy szerve végzi. Ebben az esetben viszont kötelezővé kell tenni, hogy az akcióval kapcsolatos könyvelés és levelezés román nyelven történjék. Egyben azt javasolta, hogy a szabályrendeletben állapitsák meg, hogy ha az egyesületek bármelyike később ugy határozna, hogy kilép az akcióból, az általa, a koldussegélyezés céljaira kezelt vagyon a város tulajdonába menjen át.

Parecz Béla dr. kijelentette, hogy a „Caritas"-nak nincs kifogása az ellen, hogy a bizottságban a város képviselői is helyet foglaljanak, de ezek ne legyenek többségben. A város vezetősége ugy döntött, hogy a bizottságban ezentul az „Oastea Domnului", va'amint a „Caritas" részéről 8—8 tag, a város részéről 4 tag, a Kereskedelmi és Iparkamara, a Munkakamara és a rendőrség részéről egy-egy tag foglaljon helyet.

Uránia-mozi hirdetése a 4-ik oldalon

FIGYELEM! Mikulás és Karácsonyi Kiállitás megkezdődött a Csokoládé Király-nál, Str. Metianu No. 7. (Dr. Lukácsy-ház). 5717 FIGYELEM!
Leggazdagabb választék! Legolcsóbb árak!

Szinház – Müvészet

December 14.: Rubinstein Artur világhirü zongoramüvész hangversenye

Az idei hangversenyszezonnak ugyancsak kiemelkedő eseménye lesz a december 14-iki *Rubinstein* Artur világhirü zongoramüvész hangversenye, amely iránt várakozáson felüli rendkivül nagy érdeklődés nyilvánult meg. Épp ugy, mint a Huberman-hangverseny előtt, már eddig is tömegesen keresték fel a Szabó Albert-céget, ahol a jegyárusitás történik. Ez a nagy érdeklődés teljesen indokolt, mert Rubinstein Artur, aki ma a világ legnagyobb és legnépszerübb zongoramüvésze, még sohasem volt Aradon és ezt az igazán ritka alkalmat senkisem akarja elszalasztani. Tény az, hogy Rubinstein Arturt épp ugy, mint Huberman Bronislawot, egyszer az életben mindenkinek meg kell hallgatnia. Jegyek már előjegyezhetők 180—60 leies árban a Szabó Albert-cégnél. Rubinstein Artur hangversenyét is a Gyermekbarátok Egyesülete rendezi és a bevétel jótékonycélul szolgál.

A Kölcsey Életiskola

megnyitó előadása. — Dr. Windholz Béla az élet fejlődéséről

A töprengő emberi lélek visszavonul a magánosságba az idegeket sokszor kibirhatlan fájdalommal kinzó hangzavartól, melyet a megháborodott emberi értelem testi és lelki összecsapásai okoznak. És akkor önként jelentkeznek a kérdések: honnan jövünk, hová megyünk, miért vagyunk és véletlen vagy célszerüség szabja-e létünk utjait. Filozofiára vágyó minden egészséges emberi lélek és sóvárogja a tudást, mely megvilágitja az ő egyéni utját. Rokonlelkek együttes utkeresése a békességet, szépséget sugárzó igazságok felé megkönnyiti a lendületet fölfelé, ahonnan annyi bántó nagyság csak elvesző kicsinység. Ezért kell a társadalom széprehajló lelkeit az elfogulatlan jószándéku igazságok meghallgatására összefogni. Ezt teszi hatodik éve a Kölcsey-Életiskola, hogy összeforrjanak a tudás igazságainak jóságában, szépségének szeretetében és megbecsülésében mind, akik az emberiség magas erkölcsi hivatását a tudomány fejlődésével együttvalónak hiszik és vallani akarják.

Az este is eljöttek Arad társadalmából ennek az okos, nemes intézménynek az első hivására annyian, hogy megtelt az Iparos Kulturház nagyterme. A haladó tudomány első hirdetője *Windholz* Béla dr. volt, a nagyképzettségü, melegszivü orvos, kinek világosságot és melegséget sugárzó szavai mindig odatalálnak a hallgatók fogékonyságához. A mindenség és benne az emberi életfejlődésről adott utmutató termékeny tanitást. Szeretettel hallgatták és követték egy órás utján. Tapssal fogadták az Életiskolával kezdettől összeforrt előadót, aki meleg szavakkal köszöntötte az évről-évre a szerdai előadásokon szorgalmasan megjelenő nagy hallgatóságot, a régieket és az ujakat. Ebben bizonyitékát látja annak, hogy akik az Életiskola dobogójáról a tudás világosságát küldik a lelkekbe, szükséges munkát végeznek. Erre a télre az Életiskola ugy állitotta össze az előadások anyagát, hogy a részletek összeségükben szerves egységet alkossanak az életről s ennek fejlődésében megnyilatkozó parancsoló törvényszerüségről, mely kijelöli az ember helyét a természetben. Szemléletes vázlatban ismertette a Nap bolygórendszerében fejlődött Föld életét, amig alkalmassá vált az első egysejtü élőlény számára. Ismertette a szerkezetét az egyetlen sejtnek, amely évmilliók óta ugyanabból az alapanyagból áll, a sejtmagot, készülő világok alapanyagát és ezen belül legparányibb részeket: az ugynevezett géneket, melyekről a mikroszkop tudósai hirdetik, hogy hordozói az átöröklésnek és az utódok nemi diferenciálódásának. A kémiai tudomány és a technika szédületes fejlődése mellett sem sikerült eddig az emberi tudásnak ezt a legegyszerübb egységet: az élő sejtet mesterségesen előállitani. A nagy figyelemmel kisért előadásban áttért ezután Windholz dr. a sejtek milliárdjaiból alkotott emberre, hogy végig világitsa az idő hosszu utját az egysejtü élőlénytől a kutató, mindent megérteni akaró emberig. A meggyőződés hitével és a meggyőzés eleven erejével fejtegette a kitünő előadó-orvos, hogy az ember és sokaságában az egész emberiség sorozatos fejlődés eredménye. Csakis a fejlődés utja visz előre, a természetben nincs megállás és az ember is igy a nagy természet alkotórésze. Az emberiség fejlődésének a végtelenbe mutató vonalán még gyermekkorát éli az ő párezer évével a Föld életének évmillióihoz képest. Ez a gyermekkor adja magyarázatát azoknak a sokszoros pusztitó küzdelmeknek, mellyel sokan a fejlődést is megállitani vagy éppen visszafordítani akarják. Meddő akarat, a homo sapiens is élő része a mindenségnek, melyben a fejlődés az örök törvény. Az embernek a titkaival parancsoló természet kijelölte az előrehaladás utját, a mindig előre és az igazsághoz fölfelé vivő utját. Letérhet róla, de vissza kell térnie a fejlődés erkölcsi erőinek vonzásától határolt utra.

A nagytudásu és élvezetes előadást hosszu tapssal jutalmazta a hálás hallgatóság. Jövő szerdán a temesvári (timişoarai) kereskedelmi liceum tudós igzgató-tanára, Márton Izidor lesz az Életiskola előadója.

---

* A „Principele Mircea" jótékonycélu müvészestje a siker jegyében zajlott le az aradi Városi Szinházban. Elegáns estélyi ruhás közönség töltötte meg a szinházat és hálásan tapsolta meg a szereplőket, akik valóban dicséretet érdemelnek. Elsőnek kell megemliteni Russu Irina asszonyt, akit az aradi közünség néhány fellépése óta, valamint a bucureştii rádióban tartott hangversenye alkalmával megismert és megszeretett. Russu Irina asszony énektudása ha lehet, mióta legutoljára is hallottuk, sokat fejlődött és hangját, valamint kitünő előadókészségét taps honorálta. Szömörkényi Magda táncmüvésznő nemcsak a táncszámok betanitását, hanem táncszólókat is vállalt, amivel a müvészest jelentőségét nagyban emelte. Az ő kiforrott tehetségét jellemezni nem lehet néhány jelzővel, róla csak annyit: átéli a táncait és mozdulatai kifejezik minden gondolatát. Az est egyik fénypontja: Puţiciu Jenny, aki nemcsak egyike a legszebb aradi leányoknak, de rendkivül tehetséges táncmüvésznő, akinek minden számát többször ismételtette meg a közönség. Nagy sikere volt Pop Sandinak, Szigethi Dorinak és a kis Nussbaum Marikának. A táncszámokat zongorán nagy hozzáértéssel S. Friedmann Pálma kisérte.

AZ ARADI MAGYAR SZINHÁZ (TEATRUL ORAŞANESC) HETI MÜSORA:

Csütörtök délután fél 4 órakor: „Az aranyember". Mérsékelt helyárakkal.

Csütörtök este fél 9 órakor: „Mese a Grand Hotelben". Az évad legnagyobb sikerü operettuidonsága.

Péntek este fél 9 órakor: „A nagy szerelem". Molnár Ferenc szinmüve. Bemutatóelőadás. Főszereplők: Bálint Anna, Varga Ilona, Lázár Hilda, Horváth László, Jávor Alfréd, Tarnai József, Kozma Hugó.

Szombat délután 5 órakor: „A pármai hercegnő". Táncos-operett. Mozihelyárakkal. A legdrágább jegy ára 25 lei.

Szombat este 9 órakor: „Kis király". Kálmán Imre operettje. Bemutatóelőadás. Főszereplők: Trillap Ilona, Gábor Mara, Lázár Hilda, Kozma Hugó, Tarnai József, ifj. Szendrey Mihály, Lukács Ede.

Világsiker!
BULLA ELMA
vendégjátéka a budapesti
Terézköruti Szinpadon
László Miklós
Dr. Kerekes Mária
c. 6 képes darabban.
Főszereplők: Békássy István, Gárdonyi Lajos, Peti, László, Fenyő, Mihályi.
Rendező: Tarnay Ernő.
Ezt megelőzi a nagy kabaré müsor, melyet Salamon, Rajna Alice, Herendi Manci, Lengyel Gizi, Sass Olly, Rácz Vali, Kőváry, Fülöp Sándor, Heltay és a nagy kabaré társulat játszanak. Rendező: Kőváry Gyula. — Minden ünnep- és vasárnap délután fél 5 órakor olcsó helyarakkal.
Tel. 12-65-54. Kezdete: 9 órakor

* **Délután: „Aranyember". — Este: „Mese a Grand Hotelben".** Csütörtök délután 3 és fél órai kezdettel Jókai Mór klasszikus szinmüve, az Aranyember kerül szinre mérsékelt helyárak mellett. Ezt az előadást a szinház igazgatósága az ifjuság számára rendezi, hogy a uj generáció is megismerje a halhatatlan magyar mesemondó remek szinpadi müvét és gyönyörködjék abban a világban, amelyet a költő képzelete teremtett meg. A hétfői reprizen nagy és megérdemelt sikert aratott az előadás, amelynek központjában a cimszerepet játszó Olasz Lajos áll, aki Timár Mihály szerepében müvészileg tökéleteset nyujtott. A többi szereplő is: Bálint Anna, Hegyessy Magda, Varga Ilona, Lázár Hilda, Horváth László, Kozma Hugó, Tarnay József, ifj. Szendrey Mihály, Jávor Alfréd, Lukács Ede és Kun Dezső tehetségük és tudásuk legjavát adják. Az ifjusági előadás előtt dr. Berthe Nándor kath. gimn. tanár bevezető előadást tart. — Este 8 és fél órai kezdettel az idei szezon legnagyobb operettsikere, a „Mese a Grand Hotelben" van müsoron. Ez a nagyszerü Ábrahám-operett annyira tetszik a közönségnek, hogy a szinház igazgatósága a közóhajnak engedve, iktatta be az e heti müsorba. A főszerepeket Trillap Ilona, Gábor Mara, Lázár Hilda, Horváth László, ifj. Szendrey Mihály, Olasz Lajos, Lukács Ede, Kozma Hugó és Jávor Alfréd játszák. Erre az előadásra a rendes helyárak érvényesek.

* **Pénteken — Molnár-premiér.** Az utolsó próbák folynak Molnár Ferenc világsikert aratott szinmüvéből, a „Nagy szerelem"-ből, amelynek pénteken lesz a bemutató előadása. A szinház olyan kiállitásban és szereposztásban hozza ki az uidonságot, amely méltó lesz Molnár Ferenc izgalmasan érekes szindarabjához. A főszerepeket: Bálint Anna és Horváth László játszák, akik eddigi szereplésükkel bebizonyitották, hogy erős oszlopai a prózai együttesnek. Mindketten hatalmas feladatot vállaltak magukra, amit tehetségükkel, ambicióiukkal és lelkesedésükkel sikeresen meg fognak oldani. Nagyszerü szerephez jutottak: a tehetséges Varga Ilona, a gyönyörüen beszélő Lázár Hilda, a férfias Tarnay József és a jóhumoru Lukács Ede. Az előjelek után itélve a szinház péntéki Molnár-premiérje kimagasló esemény lesz.

* **A „Kis király" reprize.** Szombaton este Kálmán Imre bübájos melódiái fognak végigdullámzani a szinházban. A szintársulat feleleveniti a világhirü magyar zeneszerző egyik legbájosabb operettjét, a „Kis király"-t, amely annak ideién olyan hatalmas sikert aratott, amilyent Kálmán-operett csak elérhet. A szinház nagy gonddal és ambicióval készül a szombati reprizre, amely biztos sikert fog aratni már csak azért is, mert a főszerepeket a gyönyörühangu Trillap Ilona, a temperamentumos Gábor Mara, a kivételes tehetségü Varga Ilona, a jóizü ifj. Szendrey Mihály, a kedves humoru Lukács Ede, a sikkes Tarnay József, az ügyes emberábrázoló Jávor Alfréd és a szép-hangu Lenkey István játszák. Ez a repriz a közönségnek egy kellemes estét, a szintársulatnak pedig elismerést fog hozni.

* **MINIŞAN képkiállitása a Kulturpalotában nyitva november 29-ig.**

Hirdessen az Aradi Közlönyben

URANIA Az előadások pontosan 5, 7.15, 9.30 órakor kezdődnek. — Telefon 2—82.
Kérjük a pontos megjelenést.
Minden idők legkáprázatosabb revüalkotása!
A salzburgi ünnepi játékok szenzációja!!!
„ZIEGFELD, a nők királya"
Szemet és lelket gyönyörködtető filmcsoda. Amerika legérdekesebb szinházi karriérje. — A női szépség és muzsika dicsőitése. — Ilyen bőkezüséggel még filmet nem kész tettek.

Aradi kérdések a református egyházkerület nagygyülésén

Miről tárgyal a reformátusok nagyváradi (oradeai) parlamentje?

Nagyváradról (Oradearól) jelentik: A nagyváradi (oradeai) református egyházkerület évi közgyülése ma reggel kilenc órakor kezdődött Nagyváradon (Oradean). *Sulyok* István püspök és dr. *Thury* Kálmán egyházkerületi főgondnok elnökletével. A közgyülésre Aradról, amely tudvalevőleg a nagyszalontai (salonta-marei) egyházmegyéhez tartozik, csupán *Nagy* Dezső gondnok utazott el, hogy az aradi egyházközséget érintő két fontos kérdés elintézését szorgalmazza. Ezek egyike az egyházközség tulajdonát képező egyik ingatlan eladása, a másik pedig a Mosóczy-telepi (grădiștei) parochiális kirendeltség ügyének elintézése.

Az egyházkerületi gyülés valósággal a reformátusság parlamentjének számit, mert a hét egyházmegyében élő mintegy kétszázezer református hivő ügyeit intézi. Az előtérben álló kérdések egyik legfontosabbika a belső egyházi életet megszigoritó egyházfegyelmi szabályrendelet megvitatása, amely tudvalevőleg január 1-én életbelép. Másik fontos kérdés a lelkészi nyugdijintézet ügye. A közgyülést Sulyok István imádsága vezette be, majd dr. Thury Kálmán mondott elnöki megnyitót, amelyben felölelte az egyházat érintő összes időszerü kérdéseket. Utána a közgyülés tagjai átvonultak a református templomba, ahol istentisztelet keretében megtörtént a fiatal lelkészek felszentelése. Istentisztelet után folytatták a közgyülést, amelynek során Sulyok István püspök tett jelentést az elmult évről.

Betegség esetén először a lázat kell lehüzdeni!

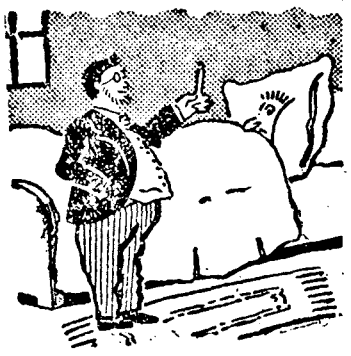

— „39 fok!
— „Mit tegyek, doktor ur?
— „Alkalmazzon egy **Carmol**-os*) bedörzsölést és megszabadul a láztól.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meghülés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

Ára üvegenként 22 — lei. Kapható gyógyszertárakban és drogeriákban

ŒDIPE
L-T-PIVER-PARIS

A francia illatszerészet legujabb alkotása: ŒDIPE puder, kölniviz és parfüm, a párizsi L. T. Piver gyár fényesen sikerült készitményei. Ezeket a páratlan minőségü kreációkat az összes elegáns hölgyek kedvelik.

Felháborodás Németországban

a Nobel-békedij bizottságának döntése miatt

Berlinből jelentik: A német közvélemény a legnagyobb megdöbbenéssel vette tudomásul a stockholmi Nobel-bizottság döntését, amellyel az 1935. évi béke Nobel-dijat *Ossietzki* Károly irónak itélte oda. A Berliner Börsenzeitung ezt irja:

A Nobel-bizottság döntése nem egyéb galád arculcsapásnál, amelyet Németországra mértek. Ossietzki Károly — irja az ujság — közönséges hazaáruló, akit még 1931. november 23-án, azaz a novemberi köztársaság idejében másfélévi fogházra itéltek hazaárulás vétsége miatt. Ossietzki kegyelmi kérvényt terjesztett Hindenburg köztársasági elnök elé, aki azt azonban visszautasitotta. Ezután az elitélt 1932. májusában megkezdte a büntetés kitöltését, de még ugyanabban az évben általános amnesztia során kegyelemben részesült és megszabadult büntetésétől.

— A szovjet — irja az ujság — hasonló esetekben a fal mellé állitja a gyanus egyéneket és minden további nélkül kivégzi. Mi csupán arra szoritkoztunk, hogy 1933. év február 28-án őrizet alá helyeztettük Ossietzkit. Ebből az őrizetből azonban már régen visszatérhetett családjához.

— A Nobel-dijat — fejezi be cikkét az ujság — egy notórius hazaárulónak itélték oda. Ezzel sulyosan megsértették a német népet. Az uj Németországnak azonban alkalma lesz megfelelő választ adni erre a támadásra.

Neurath német külügyminiszter táviratilag utasitotta az oslói német követet, hogy közölje a norvég kormánnyal, hogy a német kormány körében mély megdöbbenés uralkodik a Storting bizottságának a Nobel-békedijra vonatkozó határozata miatt. Bár a norvég kormánynak a döntésben nincs része, az mégis a norvég képviselőház határozatának tekinthető és ez tudatos és sértő kihivás Németországgal szemben. A német kormány fenntartja magának azt a jogot, hogy ebből kifolyólag a végső következtetéseket levonja.

SELECT: Ma premier!

TARZAN BOSSZUJA

Főszereplő: **HERMANN BRIX,** volt **olimpiai bajnok.**

Elejétől végig izgalmas, érdekleszitő, a legjobb **Tarzan**-film.

Előadások kezdete: 5, 7¼ és 9¼ órakor.

Telefon: 284.

Táblai itélet a cotroceni-i perben

Bucureștiből jelentik: Szerda délután három órakor hirdette ki az itélőtábla a cotroceni-i haláltribün ügyében hozott fellebbviteli itéletét. Nagy közönség hallgatta végig az itéletkihirdetést, amelynek során a következő döntést hozták nyilvánosságra:

Az itélőtábla felmentette *Vasilescu* első alpolgármestert és Roger *Valomeit,* az épitészeti ügyosztály vezetőjét, akiket a törvényszék fejenként egy évre itélt. Helyt adott az itélőtábla az ügyészség ama fellebbezésének, amelyet Vasile *Ionescu* mérnök és *Cacip* munkavezető itélete ellen jelentett be és büntetésüket hat, illetve nyolc hónapról másfél évre emelte fel. Elutasitotta az itélőtábla *Drutu* és *Blumenfeld* vállalkozók, valamint *Cozian* mérnök fellebbezését, akiket a törvényszék fejenként másfél évre itélt. Ugyancsak elvetette a vádhatóságnak M. *Pompei* felmentése miatt benyujtott fellebbezését. Helybenhagyta az itélőtábla *Burcus* épitész egyéves itéletét.

Ami a mintegy kilencszáz személy által bejelentett kártéritési igényt illeti, az itélőtábla bizonyos módositásokat eszközölt, egyesek követelését felemelte, másokét leszállitotta és végül olyanoknak is kártéritést itélt, akiket a törvényszék keresetükkel elutasitott. Az itélőtábla döntése persze meghaladta azt a 24 milliós kártéritést, amelynek fizetésére a fővárost kötelezték.

Aradváros és a CFR versenye

az arad-vidéki autobuszvonalak koncessziójáért

Nem engedélyeznek többé politikai gyülést a Gloria-sporttelepen

Vulpe Iosif átmeneti bizottsági elnök a város vezetőségének szerdai ülésén napirend után felszólalt és a következőket mondta:

— A Gloria sportegyesület az elmult vasárnap hozzájárult ahhoz, hogy a város tulajdonát képező és az általa bérelt sporttelepen politikai gyülést tartsanak. Ennek a gyülésnek alkalmával oly nagy tömeg foglalt helyet a tribünön, hogy annak egyes oszlopai lesülyedtek, ennek következtében pedig a tetőzet meggyengült. A véletlennek köszönhető, hogy szerencsétlenség nem történt és nem követelt emberéleteket áldozatul. Azt javaslom, hogy a város tiltsa meg, hogy a jövőben ezt a sporttelepet politikai gyülések céljaira felhasználják. Egyben pedig kérem, hogy a város mérnöki ügyosztálya részéről még a mai nap folyamán vizsgálják meg a tribünt, annak megállapitása végett, hogy a jövő vasárnap veszély nélkül lehet-e ezen a pályán mérkőzést tartani, illetve a tribünre közönséget engedni.

A város vezetősége elhatározta, hogy átir a Gloria sportegyesület vezetőségéhez, amelyet arra kér, hogy a jövőben politikai gyülések és tömegmegmozdulások céljaira — már csak a felelősség kérdésének elkerülése végett is — ne bocsássa rendelkezésre a sporttelepet. Ugyanekkor megbizták Muresan Ioan főmérnököt a tribün felülvizsgálásával és annak megállapitásával, hogy szükséges-e gyors javitás és engedhető-e a jövő vasárnapra közönség a tribünre.

Vulpe Iosif ezután felszólalt egy másik ügyben is. Megemlitette, hogy az ujaradi (aradulnoui) és kisszentmiklósi (sannicolaulmici) lakosok egy küldöttsége jelent meg nála. A küldöttség panaszkodott amiatt, hogy megszünt az emlitett községek és Arad között az autobusz-forgalom. A város vezetősége elhatározta, hogy Cotioiu Romulus dr. átmeneti bizottsági elnök, aki Bucurestibe utazik, járjon közbe annak érdekében, hogy a CFR minél előbb hozzájáruljon ahhoz, hogy az emlitett utvonalakon az aradvárosi autobuszüzemek állitsanak be járatokat.

CENTRAL: Jön! CENTRAL: Jön!

KAYFRANCIS

az ünnepelt amerikai filmdáma első idei filmje:

Fehér angyal.

A világ egyik legnagyobb asszonyának történelmi élménye.

MA: A hindu lándzsás. GARY COOPER legnagyobb, legszebb filmje. Partnerei: RICHARD CROMWELL, KATHLEEN BURKE, SIR GUY STANDING.

Előadások kezdete: 5, 7¼ és 9¼ órakor.

TELEFON: 285.

HIREK

A bűvész és a rendőrség

Ki ne emlékezne vissza a régi cirkuszok hőseire, az illuzionistákra, vagyis az eltüntető, „elvarázsló" müvészekre. Ők voltak azok, akik legnagyobb ámulatunkra a feldobott pénzdarabot ugy kapták el, hogy rögtön el is tünt a kezükből, eltüntettek órát, gyürüt, galambot, hogy azután váratlanul zsebünkből vagy kalapunk alól varázsolják elő. Voltak hires illuzionisták, akik kézügyességen alapuló trükkjelkkel világsikert arattak. Ilyen volt David Devant is, aki most könyvet is irt büvészete titkairól. David Devant, az egykori világsztár ma már öreg, megrokkant ember, a pódiumról már nem szórakoztathatja többé a nagyérdemü közönséget, tehát most könyvével pótolja azt. Könyve rendkivül mulattató és annál érdekesebb, mert megszólaltatja azokat a pályatársakat is, akikkel valaha együtt dolgozott.

A könyv egyik legérdekesebb története Horace Goldinról, egy hires newyorki illuzionistáról szól. Goldint egy alkalommal Newyorkban gyorshajtás miatt bekisérték a rendőrségre és másnap reggeli kihallgatásig ott akarták tartani. Goldin, hogy ne kelljen az éjszakát a rendőri fogdában töltenie, száz dollár biztositékot ajánlott föl. Közben azonban észrevette, hogy csak 98 dollár van nála. A rendőrtiszt kijelentette, hogy tőle különben sem fogadhatja el a biztositékot, mert a szabályok szerint azt csak harmadik személy teheti meg.

Goldin segitett magán. A pénztárcájában lévő 98 dollárt azon nyomban „átvarázsolta" néger soffőrje zsebébe és a legnagyobb nyugalommal kijelentette, a fekete soffőr felé intve, hogy az majd leteszi helyette a biztositékot. A néger azt hitte, hogy gazdája tréfál, hiszen ő nála, amikor elindultak, nem volt egy cent sem. De zsebébe nyult és legnagyobb megrökönyödésére ott találta a gazdája pénztárcáját 98 dollárral. De honnan vegyék most már elő a még hiányzó két dollárt. Goldin ezen is segitett. Miközben a rendőrtiszt a pénzt olvasta, a már megszámolt dollárok közül kettőt ujra a néger soffőr zsebébe „varázsolt", aki azután átnyujtotta a még hiányzó két dollárt. Igy fizette ki 98 dollárral a 100 dolláros biztositékot.

Másnap megjelent a rendőrbiró előtt, ahol visszafizették neki a 100 dollárt és amikor abból kettőt udvariasan visszaadott, alig akarták neki elhinni, hogy tényleg csak 98 dollárt fizetett le. Ezért azonban külön büntetést már nem kapott.

— VÁLTOZATLANUL HIDEG IDŐ. Mérsékelt légáramlás, sok helyen köd, a hőmérséklet nem változik.

AUFRICHT-nál Str. Dim. Raicu 15—17, Gyermekkórház oldal uccában
I-o. száraz, bükk, cser és gyertyán legolcsóbb. TÜZIFA Telefon 69. 5673
Consum és Intesnirea-tag.

— **Maniu külföldre utazik.** Bucureştiből jelentik: Maniu Iuliu, aki az utóbbi időben gyakran időzik Bucureştiben, tiz nap mulva Rachitanu volt nemzeti-parasztpárti képviselő s valószinüleg Leucuta volt képviselő társaságában külföldre utazik, ahol két hónapot időzik. Maniu tiz napig marad Bécsben, azután több nyugati államba látogat el, ahol különböző államférfiakkal lesz alkalma érintkezést találni.

— **Vandál merénylet Duca emlékmüve ellen.** Huşiból jelentik: A fővárosi lapok értesülése szerint a Huşi közelében levő Luncaş Banului községben ismeretlen tettesek szétzuzták I. G. Duca volt miniszterelnök emlékmüvét, amelyet a helyi liberálispárt tagozat emelt. Az Adeverul felháborodással ir erről a vandál cselekedetről, amelyet méltyságosan elitél.

— **Munkaszünet és részleges közkegyelem lesz valószinüleg december 1-én.** Bucureşti-i hiradás szerint december elsejére valószinüleg általános munkaszünetet rendelnek el. Mint ismeretes, ezen a napon az iskolákban nincsen tanitás, a hivatalokban pedig szünetel a munka. A Viitorul cimü fővárosi lap azt iria, hogy a december elsején nemzeti ünneppel kapcsolatban az igazságügyminiszterium elkészitette azon elitéltek névsorát, akiket kegyelemre terjesztenek fel. Az igazságügyi minisztriumban egyébként megkezdték az amnesztiára vonatkozó rendelet előkészitését. Eszerint december elsején, az egyesülés napján csak kisebbmérvü amnesztia lesz, de január elsején, amikor az uj büntetőtörvény életbelép, az uralkodó széleskörü kegyelmet gyakorol.

— **Degrelle belga rexista vezér római előadásai.** Brüsszelből jelentik: Belga politikai körök meglepetéssel értesültek arról, hogy az olasz kormány felhatalmazta Degrellet, a rexista párt vezérét, hogy hetenkint egyszer előadást tartson a római rádióban. Jól informált helyen ugy tudják, hogy a belga külügyminiszter felvilágositást kért a brüsszeli olasz követtől és azt is tudni vélik, hogy a belga kormány római követe utján erélyes tiltakozást fog bejelenteni. (Rador).

— **A tisztviselők és nyugdijasok karácsonyi ajándéka.** Bucureştiből jelentik: Cancicov pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben utasitja a pénzügyi hatóságokat, hogy a novemberi nyugdijak kifizetése után nyomban tegyék meg az előkészületeket a decemberi köztisztviselői fizetések és a nyugdijak folyósitására. A pénzügyminiszter azt a kivánságát fejezte ki, hogy ezek a decemberi tisztviselői járandóságok és nyugdijak még karácsony előtt kifizetésre kerüljenek.

Keresztbetett láb, mint szimptóma

Orvosi körökben nagy feltünést keltett dr. Berillon francia professzor előadása, aki a pszichológiai iskola tanára. Megállapitotta, hogy a keresztben átvetett láb biztos jele az ideggyengeségnek. Mindenesetre régi képeken, festményeken nem látjuk ezt az ülésmódot, amely annál gyakoribb a dolgozó modern ember körében, — mondotta Berillon. Ha fáradt, kimerült vagy idegbeteg keres fel rendelőmben, annak első mozdulata, amint beszélgetni kezdünk, lábát keresztbetenni. Az idegbeteg ember nem tud uralkodni a rossz szokásokon.

RÁDIÓ készülékek és javitások legolcsóbban! 5592
Schwartz Árpád müszerésznél. ARAD, Brancovici-u. 1. szám.

— **Diák-csata a varsói egyetemen.** Varsóból jelentik: Száz szociálista diák tegnap éjjel behatolt az egyetemre, amelyet a nacionalista diákok megszállva tartanak és a két tábor hivei összeverekedtek. Mire a rendőrség kivonult, már igen sokan megsebesültek.

Mikulásra legpraktikusabb ajándék, gyermek-kabát és ruha, MODEL SZALONból, Str. Eminescu 8., készen és rendelésre. 5675

— ELTEMETETT EGY VÁROST A FÖLDRENGÉS ALASKÁBAN. **Newyorkból jelentik: Az alaskai Junean városkát a földrengés teljesen eltemette. A borzalmas szerencsétlenség tegnapra virradó éjszaka történt. Reggel 20 halottat emeltek ki a romok közül, de valószinü, hogy száznál is több a halottak száma.**

Divat-bluzok, szveterek, pulloverek legolcsóbban STRASSER-cégnél.

— **Rotterdamba és Lillebe hiviák a válogatott magyar futballcsapatot.** Budapestről jelentik: A nemzetközi futballbizottság tárgyalásokat indit, hogy a London, illetve Dublinból hazatérő válogatott csapat részére december 9-én Rotterdamban és december 13-án Lilleben városközi mérkőzéseket kössön le.

Nyomós érv

Koldus: Kérem, vezérigazgató ur, adjon valamit, hiszen együtt nevelkedtünk, együtt nőttünk fel mind a ketten...

A vezér: — Hogy-hogy...? Én igazán nem emlékszem...!

Koldus: Pedig maga is éppen olyan idős, mint én vagyok...

Borzalmas vérfürdő Szabadka mellett

Szabadkáról jelentik: Borzalmas vérfürdő történt a Szabadka és Palics fürdő közötti uj lakótelepen. Pleskovics Iván földbirtokos és háztulajdonos ittas állapotban összetüzött Blesics közrendőrrel, aki tőle a házbér leszállitását kérte. Pleskovicsné békitőleg lépett közbe és férjét ez annyira felháboritotta, hogy leemelte a falról vadászfegyverét, azzal rálőtt az asszonyra, majd pedig a rendőrre és Pleskovicsné fivérének 18 éves fiára. Pleskovics ujra megtöltötte a fegyvert és rálőtt egy Sztancsics Miklós nevü gazdálkodóra, aki a lövések dörrenésére sietett a szomszédból a házba. Ezután Pleskovics maga ellen forditotta a fegyvert és sziven lőtte magát. Pleskovics azonnal meghalt, Blesics szintén kiszenvedett. Pleskovicsnét és a gazdálkodót haldokolva szállitották a kórházba, mig az unokaöccs kisebb sérüléseket szenvedett. Sztancsics kisfiát, aki az ablakból látta a történteket, idegrázkódással kellett kórházba szállitani.

— **Eljegyzés telefonon.** Csikágóból jelentik: Egy gyorsirónő házassági igéret megszegése cimén keresetet adott be egy banktisztviselő ellen. Az alperes védekezése szerint, mindössze egyszer, akkor is telefonon és tréfából igérte a lánynak, hogy feleségül veszi. A biróság azonban komolyra vette a tréfát és elmarasztalta a banktisztviselőt.

— **Csodával határos módon menekült meg egy sulyos gépkocsiszerencsétlenségből, a norvég trónörökösnő s gyermekei.** Oslóból jelentik: Márta, norvég trónörökösnő két kislányával gépkocsin ment a szentmisére. Az udvari gépkocsival szemben, szabálytalan oldalon másik gépkocsi jött. Az összeütközés kikerülhetetlen volt és mind a két gépkocsi az árokba zuhant. Az udvari gépkocsi vezetője csak nagy erőfeszitéssel tudta kiszabaditani a trónörökösnőt és gyermekeit a gépkocsi roncsai alól, akik csodálatosképpen még csak meg sem sebesültek. A másik gépkocsi vezetője beleesett a szélvédő üvegbe és sulyos sérüléseket szenvedett.

— **Sárga Ferenc dr. két párbaja.** Budapestről jelentik: Tegnap megkezdődtek dr. Sárga Ferenc párbajai. Tegnap, két pisztolypárbajt vivott Mária Remetén az egyik erdő tisztásán. Először dr. Halász Andor állott fel vele szemben. Egyszeri golyóváltás után, amelyben egyik fél sem talált, a felek kibékültek. A másik párbaj már véres lefolyásu volt. Itt dr. Sárgának Kovács Sándor banktisztviselő volt az ellenfele. Sárga golyója Kovács balkarjába furódott. Kovács összeesett. Az orvosok bekötözték, majd szanatóriumba szállitották. A rendőrség, amelynek a párbajlavina tudomására jutott, elhatározta, hogy mindenképpen megakadályozza a tömegviadalt.

— **Kigyulladt az „Elettra", Marconi yachtja.** Rómából jelentik: A Giornale d'Italia Civita Vecchiából jelenti, hogy az „Elettra" yachton, amelyen Marconi ultrarövid rádióhullámokkal kisérletezett, tüz keletkezett, amelyet csak több órai munka után sikerült eloltani. Marconi kijelentette az ujságiróknak, hogy kisérleteit a tüz ellenére tovább folytathatja.

— **A KATONAI JELENTKEZÉSEK: November 26-án csütörtökön az 1930., pénteken november 27-én az 1931. évi korosztálybeliek jelentkezése tart a várban.**

— **Akiknek foglalkozása minden erejük megfeszitését követeli,** igyanak hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor 1 pohár természetes „Ferenc József" keserüvizet, mert ez szabályozza a béimüködést, előmozditja a gyomoremésztést, fokozza az anyagcserét, javitja a vérkeringést, megnyugtatja az idegeket, egészséges álmot hoz és ezáltal uj életerőt teremt. Az orvosok ajánlják

— **A záróra-meghosszabbitás uj rendje.** Az aradi rendőrség felhivja mindazon kávéház-, vendéglő- és korcsma-tulajdonosoknak figyelmét, akik záróra-hosszabbitást igényelnek, hogy a jövőben nem a pénzügyigazgatóságon kell befizetni a hosszabbitásért járó illetéket, hanem a rendőrségen. Bővebb felvilágositást Oprita komiszár (7. számu szoba) ad a rendőrségen.

— **A szinház villanykörtéi.** A város vezetősége elhatározta, hogy a jövőben a szinház igazgatóságának esténként a szinházi villanykörték és diszletek használatáért 250 lei dijat kell befizetnie a város pénztárába.

Ellenőrzik a kiskereskedők és kisiparosok üzleti könyvvezetését

A pénzügyminiszterium 253.793. számu rendeletével megállapitja, hogy a bélyegtörvény 4. szakasza 19. pontja értelmében üzleti könyveket kötelesek tartani a kereskedők, kereskedelmi és ipari vállalatok, bármilyen társulat felszámolói, szállodák, gyárak, gyógyszerészek, ügynökök, bizományosok, bányatulajdonosok, erdészeti vállalkozók, más vállalkozók, szállitók, vagyis mindazok, akik a kereskedelmi törvény 3. szakasza értelmében kereskedelmi ügyleteket bonyolitanak le. A törvény értelmében kötelező a napló és leltár felülbélyegzése, valamint mindama könyveké, amelyekbe részvénytársaságok esetében a közgyülések és igazgatósági ülések jegyzőkönyveit vezetik. A rendelet felhivja a pénzügyi hatóságok figyelmét arra, hogy az egyenesadókról szóló törvény 108. szakasza nem módositotta sem a kereskedelmi törvényt, sem pedig a bélyegtörvényt, amelynek értelmében a kisiparosok és kiskereskedők is kötelesek üzleti könyveket vezetni. Ez a kérdés egyszer már letárgyalásra került a Semmitőszék előtt, amely 1927. januárr 27-ikén hozott 10. számu ítéletével megállapitotta, hogy ugy a kiskereskedőknek, mint a kisiparosoknak üzleti könyvet kell vezetmök. Ezért a miniszterium felszólitotta a pénzügyi hatóságokat annak szigoru ellenőrzésére, hogy a kiskereskedők és kisiparosok vezetnek-e üzleti könyveket. Azoknál, akiknél megállapitják, hogy nem vezetnek üzleti könyveket, jegyzőkönyvet vesznek fel és sulyosan megbüntetik őket. Ezenkivül szigoruan ellenőrzik a számlabélyegek használatát. A kereskedőknél táblázatot készitenek majd a számlabélyegek felhasználásáról, azok számairól és azt is ellenőrzik a vevőnél, hogy vajjon a számlán, amelyet a kereskedőtől kapott, valóban az a számu bélyeg szerepel, mint a számla másolatán.

— *ZURICHI ZÁRLAT. Páris 20.25, London 21.29 és egynegyed, Newyork 435.00, Milánó 22.92 és fél, Amsterdam 235.75, Berlin 175, Prága 15.40, Varsó 81.80, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.*

— *BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámitásával közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 501.00 (691.38), dollár 102.50 (141.45), lira 5.35 (7.38), holland forint 55.10 (76.04), német márka nincs jegyezve, csehkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.40 (32.29).*

— *BUCURESTI-I MAGÁNÁRFOLYAMOK. Francia frank 9.35—9.45, angol font 980—985, dollár 197—199, holland forint 104—106, német márka 41—43, csehkorona 6.05—6.20, zloty 29—31, pengő 33.50—35, osztrák schilling 32.50—33.50, svájci frank 47—48.*

— **Egészségügyi repülő-bizottságok.** Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában jelentettük, hogy bizottságok jelennek meg az üzletekben és műhelyekben az uj egészségügyi illetékek megállapitása végett. Tekintettel arra, hogy ennek az illetéknek kivetése a bérleti összeg után történik, az érdekeltek föltétlenül tartsák kéznél a bérleti szerződéseket, azoknak szükség esetén való bemutatása végett.

— **Megsemmisitették a biharf (bihori) református lelkész-választást.** Nagyváradról (Oradearól) jelentik: Ismeretes, hogy az aradi református egyházközség lelkészévé megválasztott Tarnóczi Lajos helyébe Bihar (Bihor) község lelkészévé Szabó Pál, nagyváradi (oradeai) segédlelkészt választották. A választást azonban Horváth Pál és Csép Gergely lelkészek megfellebbezték. A fellebbezés ügyében most döntött az egyházkerületi biróság, amely megsemmisitette a lelkészválasztást és uj pályázat kiirását rendelte el.

— **MA az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

NIEDERMAYER, Piața Sit. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

TÉNY, HOGY

a tudomány nem talált szert, hogy ujra hajnőjjön, ha az egyszer kihullott. De talált olyan szert, amely megakadályozza a hajhullást. Ez a szer a TRILYSIN, a tudományos készitmény, amely megerősiti a hajhagymákat és azokat megfelelő táplálékkal látja el.

— **Felmentették Siancu kapitányt a Duca-gyilkosság feldicsérésének vádja alól.** Kolozsvárról (Cluiról) jelentik: A kolozsvári (cluji) törvényszék most foglalkozott Siancu Emil kapitány bünperével. Siancut, akit mint ismeretes, Tischler Mór vállalkozó megölésével kapcsolatosan felmentettek, ez alkalommal Duca volt miniszterelnök és Manciu iași rendőrprefektus gyilkosainak feldicsérésével vádoltak, valamint azzal, hogy népgyüléseken Tischler Mór megölésével dicsekedett. A vádlott a tárgyalásokon ismertette a vasgárda jogutódjának, a „Totul pentru Țara" szervezet müködését és valóságos politikai programmbeszédet tartott. A kihallgatott tanuk semmire sem emlékeztek. Colfescu főügyész büncselekmény hiányában a vádlott felmentését kérte, mire a biróság Siancut bizonyitékok hiányában felmentette.

NÁTHA, HÜLÉS, ELLEN
NEVRALGINE
JURIST

— **Dr. Kun Károly** orvosi rendelőjét Strada Mureșanu 11. sz. alatt megnyitotta.

Munkába léptek a narancsüzérek

Constanțából jelentik: Tegnap az egyik szállitóhajón 500.000 darab narancs érkezett a kikötőbe Görögországból és Olaszországból. Ez a szállitmány az óriási uj termésből származik és ára is elég alacsony. A narancs árának emelése céljából azonban már megjelentek az üzérek, akik az egész készletet összevásárolták.

— **Kijelölték a Londonban játszó magyar válogatottat.** Budapestről jelentik: Dr. Dietz Károly szövetségi kapitány a szerdai edzés után véglegesen kijelölte a Londonban, december 2-ikán játszó magyar nemzeti válogatott csapatot, amely a következő: Szabó (Hungária)—Vágó (Bocskai), Biró (Hungária)—Lázár (Ferencváros), Sárosi dr. (Ferencváros), Dudás (Hungária)—Sas (Hungária), Vince (Ujpest), Cseh II. (Hungária), Zsengellér (Ujpest), Titkos (Hungária). Tartalékok: Pálinkás (Szeged), Polgár (Ferencváros), Turay (Hungária), Szücs (Ujpest). A szövetségi kapitány kijelentette, hogy kezdetben Cseht játszatja a középcsatár posztján és ha nem válna be, még mindig helyet cserélhet Zsengellérrel. A magyar csapat egyébként az eredeti tervnek megfelelően pénteken reggel 8 óra 30 perckor indul Budapestről.

Kombinált butorok, valamint **hálók és ebédlők** legelőnyösebben

Molnár Butorgyárban

szerezhetők be

5010 **ARAD, Str. ALEX. GAVRA 22.**

— **Korom Pál minorita-házfőnök 30 éves papi jubileuma.** Az aradi minorita rendház tagjai testvéri meleg ünneplésben részesitették Korom Pál minorita-házfőnököt azon alkalomból, hogy nov. 25-én 30 éve az Urnak felszentelt papja. Ebbe a 30 évbe beleesett egy világháboru zivatara, amelyben ő is, mint tábori lelkész részt vett. Hat érdemkeresztnek tulaidonosa, és pedig: a román csillag-rendnek, Ferenc-József-rend, Károly-csapat-rend, szolgálati érdemkereszt, hadtest-csapat dicséret és lelkészi érdemkeresztnek. Jubileuma alkalmából számosan keresték őt fel, hogy kifejezzék jó kivánságaikat és külföldről is régi ismerőseitől, előkelő barátaitól több távirat és levél érkezett, melyben üdvözlik az igazi papot, és a jó barátot. Amilyen csendes volt jubileuma, éppen olyan tartalmas élete és munkássága. Jelenleg az aradi minorita rendháznak gazdasági vezetője, kemény feladatokat lát el és mindenki által közszeretenek örvend.

— **Katalin-napi tea-est Lippán (Lipovan).** Kedden este tartotta a lippai (lipovai) róm. kath. Nőegylet Katalin-napi tea-estjét a „Japán-szálló" termeiben. Az estélyen megjelent Siebig Frigyes pápai kamarás. Grosz Józsefné, az aradi Zsidó Nőegylet elnöknője, Aghi Ferencné, a lippai (lipovai) Református Nőszövetség elnöknője, özv. Baróthy Ferencné elnöknő, Glatz Aurélné, Popa mérnökné, dr. Panek Norbertné, dr. Mategowszky Gyuláné, Neurohr Jánosné, dr. Reisz Ferencné, Lányi Lőrincné, Tolnai Edéné, Kövér Ignácné, Pongrácz Aladárné, Pop Franciscné, Bacilla Lajosné, Széplaki Hermina, Schandrik Sándorné, Szász Ferencné, Schmidt Emma, Van-Mons Renené, Palényi Jánosné, Baróthy Vilike, Kraszl Ferencné, Schutz Ferencné, Szirb Jánosné, Bausewein Györgyné, Beer Ferencné, Beer Mädy, Barta Bálintné és Toncsi, Wohlberg Duczi, Liptai Iluka, Mindi Rudolfné, Berkesi Ferencné, Staudt Manci, dr. Ihm Ferencné, Mindl Józsefné, özv. Liptai Kálmánné, Iszpász Józsefné, Szép Rózsi, Nitsch Eduardné, Hrianka Jenőné, dr. Buschmann Andrásné, Baan Ernőné, Szabó Irén, Buschmann Lili, Hilger mérnökné, Szabó Imréné, Mátrai Lászlóné, Miklóssi Ferencné és Eta. A nagyszámban megjelent közönség késő éjjeli órákig maradt kitünő hangulatban.

— **Kezdődő ütőérelmeszesedésnél** reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József" keserüviz ugy az alhasi pangást, mint az emésztés renyheségét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. Az orvosok ajánlják.

Vásári hirdetmény.

Szombaton, 28-án állatvásár, vasárnap, 29-én kirakodóvásár Pecican. 5712

— **Mit kiván a fogyasztó.** A jó izzólámpától csak annyit, hogy aránylagos csekély áramfogyasztás mellett sok fényt adjon. Ilyen izzólámpák csak modern gyártási eljárással készülhetnek és számos vizsgálaton kell átesniök. A nagy teljesitményü „Tungsram D" duplaspirallmpa darabról-darabra át lesz vizsgálva előállitásának minden fázisában és igy az egész gyártási folyamat szigoru ellenőrzés alá van helyezve. Csak igy érhető el takarékos áramfogyasztás és nagy fényteljesitmény.

Select: Ma premier! Tarzan bosszuja

Több darabból

Irta: KARINTHY FRIGYES

Otthon felejtettem a szemüvegemet. Nem boszszantott a dolog túlságosan, dolgom nem volt, gondoltam, majd beszélgetek addig az urakkal, akik ott ültek a hallban, mig elhozzák, mert telefonáltam érte. De kiderült, hogy félóráig se nélkülözhetem. Valaki levelet mutatott nem tudtam elolvasni, aztán egy ajánlólevelet kellett volna irni, az se ment. Fellélegeztem, mikor végre előkerült s örömömben kimondtam az igazságot, amiről eddig nem tudtam:

— Na, megint egész ember vagyok.

Ez tudniillik igy van. Az, hogy egy tárgy két részből áll s hogy a két rész egymásnélkül olyan, mint valaminek a fele, nem a két rész erő viszonylagos nagyságán mulik, még a fontosságán se — még egy Wertheim-szekrény is, tele kincsekkel, a fele csak annak a tárgynak, ami a szekrény kulcsával alkot csak egészet.

Én tehát két darabból állok. Egy ember és egy szemüveg. Együtt képezzük azt a valamit, amit „én"-nek hivok. Legalább egyelőre, amig szemem világit és hozzászámitom ehhez a komplex fogalomhoz.

Aki hallott már harangozni valamit a „situ analizisről", a matézisnak arról a részéről, ami a tárgyak minőségével is foglalkozik és nemcsak mennyiségével s amit éppen ezért a minőségek matematikájának lehetne nevezni, nem fogja megfontolásomat üres szörszálhasogatásnak tartani. Annak a számára, aki megfeledkezve a mennyiségekről, csak minőségre figyel, a tárgyak világa óriási gumi-birodalommá válik. Mindent gumibólvalónak képzel, egész kicsire, vagy egész nagyra formálhatók a tárgyak, mert hiszen a mekkoraság lényegtelen s még a külső forma is tetszés szerint változtatható: a tárgyból annyi érdekel csak, ami benne mennyiségen és formán tul jellemző és állandó, amihez nem tehetünk hozzá, amiből nem vehetünk el: ennek a szemléletmódnak feltalálója „helyzeti állapotnak" nevezi ezt, — magam, mint költő, a tárgyak végzetének, sorsának nevezném. Ugyanis arról van szó ugyebár, hogy helyzeti állapota szerint megkülönböztetnek egyszer, kétszer, háromszor és többször összefüggő testeket aszerint, hogy a gumitest, mint olyan, kicsiny vágással különithető két olyan részre, melyek közül mindkettő egy fokkal egyszerüen összefüggő testte válik. A bot, a kocka, a gömb (akárhogy változtatjuk formáját) egyszerü testek: a gyürü (meg az ember is) már kétszer összefüggő valami, mert két vágással választhatom két külön, egyszer összefüggő testté.

De persze egész gyürüt csak a két féli alkot együtt.

Az én-nek nevezett tárgy tehát csak szemüveggel együtt függ össze egésszé.

Bai ez? Tökéletlenség? Beteges állapot ez az egyszerü, ép, egészséges egységhez képest?

Nem tudom.

A félláb esetében, aki mankó vagy müláb nélkül nem élhet, nyilvánvalónak látszik, hogy egy ép darab több volna, mint egy tökéletlen és egy pótlék: de ez talán azért van csak, mert a mankó nem plusz, nem többlet, hanem csak kiegészitő. A két minőség közti különbség mingyárt szembeötlik, ha egy autóutasra vagy egy pilótára gondolunk. Ők is két részből állanak: az ember és a jármü. Mégis megszoktuk, hogy embert ne tekintsük nyomoréknak azért, mert járműre van szüksége — itt a cél, a természetből adott gyorsaság fokozása nemesiti meg az eszközöket. Bár kissé lazább és tágabb értelmezésben, a madarakra gondolva, mint a természet mostohagyermekei, szemrehányást tehetnénk szüleinknek, hogy szárnyakat nem adtak nekünk, holott ime kiderült, hogy szükségünk volt rá, tehát enélkül nyomoréknak éreztük magunkat.

Innen, messziről nézve, — s a szemüvegem módot ad rá, hogy magasból is lássak — nem kell sokallnom, hogy két darabból állok, sőt büszke lehetek rá. Nem is kettőből, háromból, hiszen plomba is van a fogamban. S a ruhák, amikkel nemcsak a szemérmetlenség, de a hideg ellen is védekezem, külön-külön szintén darabjai annak az egésznek, amiről csak a müvészet lényegét roszszul látó titánkodás, az „östehetség" makacs rajongója hirdeti, hogy lényege a póre mezteleresség.

Nekem soha nem tetszett az a multszázadbeli naturalizmus, amelyik a pályadiiat nyert gépirókisasszony szobrát, a „hamlatlan lényeg"-re való tekintettel meztelenül ábrázolta a gép előtt, holott nyilvánvaló, hogy a gépirókisasszonyok világ végezetéig rúhában fognak a billentyük elé ülni.

Elvárom, hogy másik felem, az olvaso, akivel együtt irtuk fenti sorokat, igazat adion nekem, aminthogy a bicikli igazat ad annak, aki feltalálta és felült rá.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLONY

Nehézségek merültek fel néhány külföldi nyersanyag kifizetése körül

— Körlevél a felhatalmazott bankokhoz a devizák felhasználására —

Bucureștiből jelentik, hogy a sajtó behatóan foglalkozik a külkereskedelmi hivatal kompenzációs osztálya által a fővárosi felhatalmazott bankokhoz intézett körlevél tartalmával. Eszerint a külkereskedelmi hivatal ujból megnehezitette néhány nagyon fontos külföldi nyersanyag — például a nyersgyapot (pamut), a réz és rézáruk stb. — vételárának kifizetését.

A bankokhoz küldött értesités azt tartalmazza, hogy a nem kontingentált elsőrendü cikkek vételárát az importőrök nem fizethetik ki abból a deviza-disponibilitásból, amit az A. jegyzékben lévő, elsőrendü fontosságu külföldi áruk vételárának kiegyenlitésére irányzott elő a Banca Nationala.

A fővárosi sajtó megfelelő módon tárgyalja ezt, az importőrökre kedvezőtlen intézkedést és hangsulyozza, hogy másutt a fentemlitett fontos nyersanyagok behozatalát még anyagi áldozatok árán is elősegiteni igyekeznek az illetékes fórumok, de itt nem követik ezt a gyakorlatot. Nemcsak a réz és nyersanyagok árának kiegyenlitése válik igy nehézkessé, hanem mindama cikkeké, amelyeket a kereskedelmi miniszterium kivett a kontingentált áruk jegyzékéből, mert *azt akarta, hogy ezek mentesüljenek a kontingens behozatali formaságok alól, tehát azok egyszerübb importját igyekezett elősegiteni.* De a külkereskedelmi hivatal most megnehezíti a gyárak számára szükséges, fentemlitett nyersanyagok importját, mert a fizetés lebonyolitását akadályozó intézkedés végeredményben ezt jelenti.

Sok árut tettek át *a kompenzálható és szabadon behozható áruk jegyzékébe,* de a legujabb intézkedés megnehezíti ezek importját. *Nemrégen a Jegybank betiltotta azt a gyakorlatot, hogy az importőrök előre fizethessék a külföldön vásárolt áruk vételárát,* ami miatt akkor felsőbb helyen panaszt emeltek az érdekelt gyáripari és kereskedelmi körök. Mivel a most kiadott értesités ujabb bajt okozhat az importőröknek, *a fővárosi nagy behozatali cégek és gyárak memorandummal fordulnak az illetékes fórumokhoz és azt kérik, hogy a külkereskedelmi hivatal sürgősen vonja vissza sérelmes körlevelét,* nehogy a nyersanyagok behozatala megnehezüljön, mert ezáltal a gyárak müködése elé is akadályok tornyosulnának.

Az alkalmazottak elmaradt szabadságidejére járó illetmények perlési idejét három évben állapitotta meg a Semmitőszék

A legfelsőbb fórum az eddigi határidőt három évre szállitotta le — Az előbb megitélt követeléseket nem érinti a döntés

Az 1930. évben életbelépett munkatörvény, amelyhez hasonló törvényalkotás kevés európai államban van, tudvalevőleg bizonyos vonatkozásokban erős védelmet nyujt az összes alkalmazottak számára. A törvény nemcsak a szolgálati, a felmondási- és munkaidőt szabályozza, hanem azt is előirja, hogy minden alkalmazattnak évenkint mennyi szabadságidő jár és arra az időre teljes fizetést kap.

A törvény életbeléptetésekor nagyon kevés munkaadó helyezett sulyt a szabadságidőre és maguk az alkalmazottak sem voltak tisztában azzal, hogy mennyi szabadságidőre van igényük teljes fizetéssel. A legtöbb vállalatnál a munkások nem is igényelték a felajánlott évi szabadságot, mert sulyt helyeztek a folytatólagos munkára és egyesek idegenkedtek a szolgálati idő megszakitásától. Négy-öt év mulva azonban egyre többen kezdték hangoztatni, hogy bizonyos szolgálati idő eltelte után teljes fizetéssel pihenő szabadságot kell kapni az összes alkalmazottaknak és mivel békés uton nem birták elintézni munkaadóikkal ezt a kérdést, a Munkabirósághoz forduitak.

A Munkabiróság a törvény alapján minden esetben kétszeres fizetést itélt meg az elmaradt szabadságidőre és igy azoknál a vállalatoknál, amelyek két-háromezer munkást foglalkoztatnak, a költségekkel együtt néhány millió leire szaporodott a megitélt duplafizetés.

A munkabiróságok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy még az esetben is szabadságra kell küldeni az alkalmazottat, ha az nem tart erre igényt, mert a törvénynek az az intenciója, hogy az alkalmazott minden évben néhány hétig pihenjen és szervezete igy szerezze vissza frisseségét.

Igen sok alkalmazott öt évvel a törvény életbeléptetése után fordult a Munkabirósághoz a ki nem vett szabadságidejére járó fizetésének megitélését kérve.

Az utóbbi időben a vállalatok jogtanácsosai azzal a kivánsággal fordultak a Munkabiróságokhoz és a fellebbezési fórumokhoz, hogy azokat az elbocsátott alkalmazottakat, akik három év letelte után lépnek fel elmaradt szabadságidőre járó illetményeikért, utasitsák el, mert tárgyilagos jogászi vélemény szerint az ilyen igények nem érvényesithetők a szokásos 32 évig, hanem csak három esztendeig. Azt hangoztatják, hogy az ilyen követelések támasztása nem olyan nagyfontosságu és nem olyan bonyolult, mint például a rendes fizetési diferenciák, vagy ezekhez hasonló követelések, amelyekre a fennálló törvényes rendelkezések 32 évi elévülési határidőt állapitanak meg.

Ebben a kérdésben a munkabiróságok és a törvényszékek az egész ország területén különböző álláspontra helyezkedtek és egységes joggyakorlat mostanig nem alakult ki. Az ilyen perek rendszerint törvényszéki itéletekkel fejeződtek be és nem kerültek a Legfőbb Semmitőszékhez.

Mint Bucureștiből jelentik, egy temesvári (timișoarai) ügyből kifolyólag az alperes vállalat jogtanácsosa néhány hónappal ezelőtt felfolyamodást jelentett be a Semmitőszékhez a törvényszék itélete ellen és a Semmitőszék a napokban foglalkozott ezzel a kérdéssel első izben, mert ilyen ügy ezelőtt nem került eléje.

A Semmitőszék kimondta, hogy az elmaradt szabadságidőre járó kárigények perelhetési időtartama csak három év lehet.

Az az alkalmazott tehát, aki nem veszi ki évi szabadságidejét és három év után akarja ezt a jogát érvényesiteni, elkésett ettől, mert a negyedik évben kártérítésre már nem tarthat igényt.

Azt is kimondta a Semmitőszék, hogy ennek az itéletnek visszaható ereje nincs, tehát a már előbb megitélt kártérítést ki kell fizetni, még ha az alkalmazott a három év letelte után igényelte is azt.

A Semmitőszék itélete azonban nem érinti a munkaadó és alkalmazott között a rendes fizetésért felmerülő diferenciákat, mert ezeknél továbbra is fennmarad a 32 évi elévülési határidő.

Városi Szinház

Ma délután 3 és fél órakor
Ifjusági előadás, mérsékelt helyárak.

Aranyember.

Bevezetőt mond dr. Berthe Nándor, kat. gimn. tanár.

Este 8 és fél órakor rendes helyárakkal:

Mese a Grand Hotelben.

A szezón legnagyobb operettsikere.

Rozsot exportálunk Magyarországba és Ausztriába

Rengeteg árpalisztet vesz tőlünk Németország

A bucureşti-i sajtójelentések beszámolnak arról, hogy Magyarország és Ausztria importőrjei most rendkivül sok árpalisztet szeretnének Romániában vásárolni. Ennek a kivánságnak azonban exportőrjeink nem tudnak eleget tenni, mert árpalisztfeleslegünket már jóval előbb Németország számára adtuk el, ahol rozslisztel keverik azt.

Egy ókirályságbeli exportőr például a napokban a Dunán (Dunărean) egyszerre 300 vagon árpalisztet szállitott németországi rendeltetéssel. Ez is bizonyitja az árpaliszt nagy kelendőségét.

A legnagyobb belföldi gabonakereskedőknél az iránt is érdeklődtek a magyarországi és ausztriai beviteli cégek, hogy rozsot kaphatnának-e? Erre már kedvező választ kaptak, mert ebből sok maradt eladatlanul. Különösen Silistrában és Turtucaiaban vannak nagyobb kvantumok, de csak közepes minőségüek és sulyuk nem több, mint 67—68 kg. hektoliterenkint. De még ezekért is jó árat sikerült elérni a termelőknek és exportőröknek. Caiarasiban már 72—73 kilogrammos rozs is bőven van és ezt a gyengébb minőségüekkel keverik, ugy hogy átlag 70 kilós rozs lesz belőle. Ezt fogják most Magyarországba és Ausztriába exportálni. Az ottani vevők már is közölték, hogy az áru nagyrészét tovább adják a délnémetországi piacoknak, amelyeknek nagy szükségük van rozsra.

December 2-án uj erővel kezdődik meg Aradon az adók behajtása

Az elsőkerületben naponta 120 árverést tüznek ki és 20 árverést fog tartani a hivatal.

Arad. A pénzügyminisztérium ujabb rendeletet küldött a behajtási pénzügyigazgatósághoz, amelyeknek kötelességükké teszi, hogy ugy a folyó állami költségvetési évre kivetett, mint az előző évekből kifizetetlenül maradt adókat és hasonló követeléseket a legsürgősebben hajtsák be.

A rendelet szigoruan előiria, hogy december 2-án kezdjék meg az adóhivatalok a szigorubb behajtást, mert a miniszterium speciális felügyelőkkel fogja ellenőriztetni az adók inkasszálását.

Cancicov pénzügyminiszter éppen tegnap nyilatkozott a fővárosi sajtó megbizottjai előtt az állami költségvetés kiegyensulyozásáról és az adókról az alábbi adatokat hozta nyilvánosságra:

Ez év áprilisától október 1-ig 13 milliárd 575 millió 100 ezer leiel több, mint amennyit előirányoztak Megállapitható, hogy az idei adóinkasszó jobb, mint az előző évi volt, azonban ez évben sokkal nagyobb szükségletei vannak az államnak, mint tavaly voltak és ezért kell szigorubban behajtani az adókat.

A felsőbb intézkedés következtében Aradon tegnap elkészitették a december 2-án életbelépő uj behajtási tervezetet, amely szerint például az első adókerületben naponta 120 árverést tüztek ki, amelyből mindennap 20 licitációt képes megtartani a hivatal, mert elég munkaerő áll rendelkezésre.

= Erősen károsodnak a legnagyobb faválialatok az európai háborus és gazdasági zavarok miatt. Zürichből jelentik az alábbi feltünéstkeltő hirt: A világ egyik legnagyobb faválllalatának, a nálunk is jól ismert Nasici svájci holdingjának most megjelent évi jelentése bizonyos magyarázatokkal szolgál már előbb közzétett mérlegéhez. A tiszta nyereségnek 344.705 svájci frankról 54.895 svájci frankra való visszamenetelét a jelentés az Olaszország ellen irányuló szankciós politikának és a palesztinai zavargásoknak tulajdonitja. E két nehézségek folytán a társaság éppen abban a pillanatban veszitett két fontos értékesitési területet, amikor a viszonyok a fapiacon általában javultak. Az olasz—jugoszláv kliringben 3 millió lirája fagyott be a társaságnak. Azóta kihatott a társaság helyzetére a spanyol polgárháboru is, ahol a társaságnak jelentékeny követelései és alvállalatainál nagyobb fakészletei is vannak. A jelentés szerint az aranyblokk-államok devalvációja szintén vissza fog hatni a fapiacra, de nehéz megállapitani, hogy ez mennyiben vonatkozik a Nasicira is. Örvendetes tényként állapitják meg, hogy a Jugoszláviában felmerült kincstári nehézségeket barátságosan megoldották, ami nyilván annyit jelent, hogy az ismert illetékügyet békésen rendezték.

Több Fényt
Jobb Fényt
Olcsóbb Fényt

TUNGSRAM
Fényt!

Magánfeleknek és viszonteladóknak legolcsóbb árakon: 5207
SZABÓ ALBERT *Arad, Bul. Regina Maria 20*

Beszerezhető: Kalmár József electrotechnicai rádió üzletében Strada Bratianu 1. 5204

Egők, csillárok, rádiók 5205 Varga Testvérek villanyszerelőknél, Arad, Str. Alexandri 1.

Valutaüzelmekkel

és hamisitással vádolnak egy nagyváradi (oradeai) nagykereskedő-céget

Nagyváradról (Oradearól) jelentik: A rendőrség házkutatást tartott a *Mihelfi és Kandel* füszer-gyarmatáru nagykereskedésben, mert olyan értesüléseket kapott, hogy a cégnél tiltott valutaüzelmek folynak. A rendőrség megállapitotta, hogy a cég behozatali engedélyeit és valutakiutalási jegyeit meghamisitották és az ezer márkáról, valamint ötezer kilogrammról szóló jegyeiket tizezer márkára és tizenötezer kilogrammra javitották ki. Kiderült az is, hogy nem létező nevekre kértek és kaptak behozatali engedélyeket és ezeket is átjavitották. A rendőrségen kihallgatták *Schenk* Gottfried főkönyvelőt, akit később szabadlábra helyeztek, de figyelmeztették, hogy nem szabad elhagynia a várost. Schenk mégis el akart utazni, de az állomáson őrizetbe vették. A vizsgálóbiró letartóztatta és a törvényszék vádtanácsa is elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. A vizsgálat még folyik és az a vélemény alakult ki, hogy Schenk a hamisitásokat nem egyedül követte el.

= AZ ÁLLAMVASUT UJ VALUTAÁTSZÁMITÁSI RENDELETE Mint Bucurestiből jelentik, a CFR vezérigazgatósága most uj rendeletet adott ki a külföldi valuták leire való átszámitásáról és az uj árak december elsején lépnek életbe. Eszerint december 1-től kezdve a CFR a nemzetközi szállitásoknál az alábbi alapon számitja át leire a külföldi valutákat: francia frank 4.80 lei, svájci frank 23.60 lei, arany frank 32.60 lei, egy belgasz 17.50 lei, egy belga frank 3.50 lei, papirdollár 103.60 lei, aranydollár 167.60 lei, német márka 40 lei, hollandi forint 55.50 lei, csehkorona 3.60 lei, olasz lira 5.40 lei, török lira 81 lei, angol fontsterling 506 lei, bolgár léva 1.25 lei, a pengő és az osztrák schilling 28—28 lei, görög drahma 1.20 lei, szerb dinár 3.10 lei, lengyel zloty 19.50 lei. A rendelet előirja, hogy a pengő, az osztrák schilling, a márka, a léva, a dinár és a görög drahma után nem szabad semmiféle felárat számitani.

= A lengyelországi áruimport értékhatára. A külkereskedelmet szabályozó igazgatóság közlése szerint a Lengyelországból behozandó áruk értékhatárát 82,945.098 leiben állapitották meg. Ennek alapján eddig 16,305.300 lei értékü árura adtak ki behozatali engedélyt. Ugyanakkor pedig még 39,368.000 lei értékü lengyel áru behozatalához járult hozzá. A fenti mennyiség után azonban az importőrök még nem fizették ki a 0.3 százalékos illetéket. A fennmaradó és még rendelkezésre álló mennyiségre még nem érkeztek behozatali kérvények. Mihelyt a fenti, elvben jóváhagyott mennyiségek után az importőrök a kontingentálási illetéket kifizetik, megkapják a számukra már megszavazott behozatali engedélyeket.

UJ KONYVEK

Otto Zarek: „Moses Mendelssohn". A német kiadással egyidejüleg jelent meg magyar nyelven Otto Zarek: „Moses Mendelssohn" c. hatalmas életrajzregénye. A könyvről a sajtó elismeréssel emlékezik meg. Többek között: „A német zsidóság sulyos megpróbáltatásában felemelő érzés feltekinteni az ujabb kor e hatalmas zsidó hősére, akit Lessing és Kant tanitómesterének, Goethe igaz barátjának tekintett s akit fourak bizalmaskodása, fejedelmek elismerése vett körül. Mendelssohn a legnagyobb dicsőség közepette is egy célt látott maga előtt: emberi jogokat szerezni népének, biztositani a zsidóság helyét Európa népei között! A humanitás gondolatának nagy harcosa, a nagy Mendelssohn-dinasztia alapitója — próféta volt, az emberi szabadság, az értelem uralmának eményen harcoló, megingathatatlanul hivő prófétája". A könyv magyar forditása a „Tabor" c. Magyar-Zsidó Könyvkiadóvállalat kiadásában jelent meg és ugy kiállitásban, mint tartalmilag méltón sorakozik a Tabor kiadó korábban megjelent müveihez. (Dubnov: A zsidóság története 368 lap, Lázár Lajos: Palesztina 248 p, 129 kép, 4 térkép, J. R. Bloch ... és Tsa 352 lap, Opatoshu—Mordeháj 318 lap, Zsidó Irók 320 lap, Max Brod: Reubeni herceg 352 lap, Székely B.: Az antiszemitizmus története 272 lap). Kötetje füzve 106 lei, vászonkötésben portóval és taxával 175 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Kolozsvár (Cluj). Kérje a Tabor-kiadványok teljes jegyzékét.

Városi Szinház. Ma d. u. 3 és fél órakor Ifjusági előadás. Aranyember mérs. helyárakkal Bevezető előadást tart: dr. Berthe Nándor, kat. gimn. tanár. Este 8 és fél órakor Az idény legnagyobb sikere: Mese a Grand Hotel'ben Táncosoperett. Rendes helyárakkal

Épül a világ legujabb csodája: a holderőmű

Egy „prosperity", amely annak ellenére létezik, hogy — a Holdból való...

Quebeckből jelentik: Az Egyesült-Államok és Kanada határán jelenleg hatalmas épitményen dolgoznak, amellyel nem kisebb dolgot akarnak elérni, minthogy a föld állandó kisérőjének, a Holdnak az energiáját az ember szolgálatába állitsák. Már akad itt-ott néhány naperőmü, amelyek voltaképpen egy ujfajta technikai fejlődés első lépéseit jelentik, ami az emberiséget függetlenitené a kőszéntől és a petroleumtól, de ugyanakkor különböző mérnökök még fantasztikusabb és nagyobbvonalu tervekkel, illetve azok megvalósitásával foglalkoznak. Ezek között első helyen áll a föld forgásának kihasználása egy óriási erőmü részére, továbbá a dagályból és apályból való energianyerés.

Dolgozni fog a Hold

Ezt az utóbbi problémát néhány hónappal ezelőtt megoldotta G. P. *Cooper* épitészmérnök. A kérdés megoldásának fő nehézsége abban rejlett, hogy a tenger állandó ritmikus mozgását az eddigi elkészitett tervek csak egyoldalúan vették figyelembe. Vagy a vizszint emelkedését, vagy sülyedését akarták felhasználni erőforrásként, amivel elektromos turbinákat lehet hajtani. Az ilyen erőmünek nagy hátránya lett volna az, hogy egy fél napig állnia kell, ami kétségessé tette a rentabilitást.

Az amerikai épitészmérnök azonban zseniális módszerhez folyamodott. Ez a módszer, illetve rendszer lehetővé teszi az apályból és dagályból való állandó energianyerést. Ezzel egyszersmind megvalósult az, hogy a Hold nehézkedési erejét praktikusan be lehet állitani az ember szolgálatába.

Tizenötezer munkás dolgozik az erőművön

Roosevelt elnök személyesen vette kezébe a hatalmas erőmü létesitésének pénzelését, mert ez az erőmü kétségkivül a világcsodák közé tartozik majd, ha elkészül. E pillanatban több mint 15 ezer munkás dolgozik a Passamaquoddy-Bayben. Ennek az öbölnek a partján épül fel az emberi előrehaladás diadala. A munkások óriási gátakat épitenek, amelyek hossza több mint négy kilométer lesz.

A gátak közé szoritja majd be a dagály a hatalmas viztömegeket, amelyek azután egy óriási szivattyukészüléken apálykor ismét visszaömlenek a tengerbe. Az épitmény szerkezete lehetővé teszi, hogy ugy dagálykor, mint apálykor óriási villamos turbinák kapjanak hajtóerőt a Hold nehézkedési ideje következtében. Egy különleges vizfelhalmozó rendszer valóságos mü-Niagarát létesit és a gátak magasságában külön medencét épitenek, melybe befuthatnak az óceánon járó teherhajók.

Cooper mérnök üdülése

Egyszerü kis irodában vezeti itt, az öböl partján az épitkezéseket a gigantikus mü feltalálója és megteremtője: Cooper mérnök. Rajzok és statisztikai számitások egész hegyei boritják asztalát. Igen fontos előfeitétele volt a tervnek, hogy olyan helyet találjanak, ahol a dagály a legerősebb, mert hiszen köztudomásu, hogy a dagály és az apály nem minden tengerparton egyforma erejü. Ennek különböző szférikus behatás és a part alakulása az oka.

Hat évvel ezelőtt Cooper mérnök nagy vizierőmüvet épitett Délamerikában, olyan éghajlati viszonyok között, amelyeket nem viselt el. Az orvosok északi vidékre küldték üdülni egy szigetre, amely a Passamaquoddy-Bay közelében emelkedett ki a tengerből. Órákig feküdt a mérnök a strandon, nézte a tenger mozgását, amely itt ősi vadságában mutatkozott és ekkor ötlött hirtelen eszébe a gondolat, hogy ez volna a legalkalmasabb hely technikai vágyálmának megvalósitására. A betegszabadságon levő mérnök nyomban elkezdett számolgatni és tervezni. Röviddel ezután megépitette laboratóriumát, amelyben miniatürben előállitotta az egész öblöt és itt kipróbálta az összes lehetőségeket.

Amilyen nagyvonalu készülődést fejtenek ki az Egyesült-Államok, ugyanugy készülődik Kanada is az elkészülő erőmühöz. A kanadai ipar igazi amerikai tempóban épiti már a hatalmas gyártelepeket, melyek az ország különböző természeti kincseinek feldolgozását végzik el. Ezek az üzemek már mind az apályból származó olcsó energiára vannak beállitva és azonkivül sokat jelent Kanada földrajzi fekvése is, mert hiszen hajón innen érhető el leghamarabb Európa.

A Passamaquoddy-Bay mellett ugyszólván máról-holnapra nőttek ki városok a földből, amelyekben egyelőre az a sokezer munkás lakik, akik a holdmüerő épitésének alapmunkálatainál dolgoznak. Az Északamerika és Kanada határán levő sávon az általános gazdasági válság ellenére nagy properity észlelhető, amely nemcsak képletesen, de ténylegesen is a holdból való.

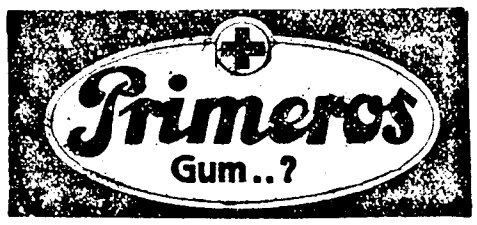

Egészsége és idegei veszélyben forognak! Az egyedülálló, különleges minőségü „Primeros Brilliant"-ot, a modern higiene egyik legnagyobb sikerét nem árusitja más márka. Ezért csak az eredeti Primeros-gummit követelje. 500

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria—CAO-mérkőzéssel véget érnek a nemzeti bajnokság küzdelmei

— Tunea Traian dr. vezeti az utolsó őszi meccset Aradon —

A nemzeti bajnokságban vasárnap zárják a kapukat és az utolsó meccsen az ismeretes körülmények között ujrajátszásra elrendelt Gloria—CAO-meccs van programmon.

A CAO vendégjátéka mindig élményt jelentett

és noha a csapatból hiányzik a sérült Bodola, a nagyváradi (oradeai) együttes még mindig igen nagy játékerőt képvisel és a Gloria legjobb játékát kell hogy szállitsa, ha teljesen fel akar zárkózni az élenlevőkhöz.

A kék-sárgák szorgalmasan készülnek a mérkőzésre és utolsó bajnoki meccsükön feltétlenül meg akarják szerezni mindkét pontot.

A csapat összeállitására csak pénteken kerül sor, változás azonban aligha lesz a szinte most már állandóvá vált összetételben.

*

A központi birótestület tegnapesti ülésén kijelölték a vasárnapi mérkőzések játékvezetőit és igy a Gloria—CAO-meccsre a karánsebesi (caransebeşi) Tunea dr.-t delegálták. A bíróde'egálás egyébként a következő:

Bucureştiben: Juventus—Crişana, biró Stanciu Aurelian.

Aradon: Gloria—CAO, biró Tunea Traian dr.

Temesvárott (Timişoaran): Chinezul, ILSA—Venus, biró Russu Gabriel dr.

A B)-deviziós meccsek közül a Lugoson (Lugojon) lebonyolitásra kerülő Vulturi, Textila—CFR-meccsre a birótestület az aradi Darázs Istvánt delegálta.

Megkezdte téli pihenőjét az AMEFA

A nemzeti bajnokságban az AMEFA csapata hétfőn a Crişana elleni mérkőzéssel fejezte be az őszi idényt és miután sportkörökben az a hir terjedt el, hogy a munkáscsapat a tél folyamán törökországi turát bonyolit le, ez ügyben kérdést intéztünk Szabó Miklóshoz, az egyesület népszerü elnökéhez, aki a következőket jelentette ki:

— A Crişana elleni meccs után játékosaink szabadságot kaptak, egészen január végéig, ugy, hogy már az e heti edzéseket sem tartjuk meg. Amint az időjárás meg fogja engedni, megkezdjük a szabadtéri tréningeket. Kertész Gyula, az egyesület edzője is szabadságra utazik és már pénteken elhagyja a várost. Külföldi turát — bár több ajánlatunk volt — nem bonyolitunk le.

A „hét tizenegye"

Bucureştiből jelentik: A Gazeta Sporturilor által összeállitott legjobb csapatban csak a vasárnapi négy meccsből szerepelnek játékosok és igy az AMEFA—Crişana meccsről senki sem került be az együttesbe, holott néhányan (Negru, Szurgyi, Cucula, Pintea) megérdemelték volna. A „hét tizenegye" a következő:

Munteanu II. (Victoria)—Vogl (Juventus), Felecan I. (Victoria)—Vintila (CFR), Dobra (Gloria), Raffinszky (CFR)—Szilárd (Chinezul-ILSA), Klimek (Chinezul-ILSA), Ceciuban II. (Victoria) Palmer (Juventus), Capusan (Victoria).

Ökölvivó-világhiradó

Jeff Dickson nem tolvaj! — A nagy francia—amerikai versenyrendezőt feljelentették ellenségei, hogy egykori társa üzleti hagyatékából egy-két „apróságot" magához vett. A párisi törvényszék felmentő itélete adott most fényes elégtételt a sok vihart látott boxmenedzsernek.

*

Amerika uj boxcsillaga: Arturo Godoy. — Északamerika legujabb nehézsulyu boxreménysége a délamerikai Arturo Godoy. A nagy darab argentin legutóbb döntetlenül mérkőzött a Carnera-verő Leroy Haynes-szel. A nagy feltünést keltő eredmény után Mike Jacobs azonnal leszerződtette Godoy-t.

*

Carnera megnősült és — kitlit süt. — Olasz ujságok hozzák hirül, hogy Primo Carnera, az egykori nehézsulyu ökölvivó világbajnok Torinóban megházasodott. Feleségének péküzeme van és Carnera ezután csak uj hivatásának fog élni. Mint maga is kijelentette:

— Örökre szögre akasztom a boxkesztyüt. Teljesen leköt uj foglalkozásom. A sütésen kivül filmezni fogok.

O GYORSSEGÉLY BODOLÁNAK. A Nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén Bodolának, a CAO sérült válogatott játékosának 20 ezer lei segélyt szavazott meg lábsérülése kikezelési céljaira.

Ismét utolsó helyre került a Sparta a kerületi bajnokságban

A kerületi elsőosztályu bajnokságban vasárnap lejátszott Sparta—Unirea mérkőzést az Unirea megóvta, a Sparta Perin nevü játékosa miatt, aki az óvás szerint a constantai tengerész-csapat szabályszerint leigazolt játékosa. A mérkőzést, amely vasárnap a CAA-sporttelepen játszódott le, a Sparta nyerte, tehát az Unirea az óvást fenntartotta.

Igy került az ügy a kerületi sportszövetség elé, amely kedden este megtartott ülésén tárgyalta az Unirea óvását és miután a szövetség megállapitotta, hogy Perin a Sparta csapatában jogosulatlanul játszott, ennek következtében a mérkőzés eredményét megsemmisitette és a két pontot 0:0 gólaránnyal az Unirea javára igazolta. A Sparta — értesüléseink szerint — a ligához jelent be felebbezést az itélet ellen.

Az itélet következtében a bajnoki tabella utolsó három helyezettjének sorrendje a következőképpen módosult:

10. Unirea	11	3	2	6	13:30	8
11. Juventus	11	2	2	7	16:26	6
12. Sparta	10	2	1	7	16:28	5

A Sparta ismét az utolsó helyre került, de amennyiben vasárnap legyőzik az ASTRA csapatát, ugy előbbre kerülnek és ebben az esetben az őszi utolsó a Juventus lenne.

Cseh felzárkózott a magyar góllövőlistán

Budapestről jelentik: A magyar góllövő-lista élén holtverseny állt elő. Az idény elején Nemes csak ugy ontotta a dugókat s olyan előnyt szerzett, hogy ugy látszott: ősszel már nem lehet beérni. Nemes azonban hetek óta gólképtelen, vagy csak egy-egy gólt lő s Cseh igy lassan-lassan ledolgozhatta a hátrányt és az utolsó vasárnapon beérte Nemest. De még ennél is érdekesebb, hogy az amatőr Szendrődi felverekedte magát a 4. helyre.

17 dugós: Cseh, Nemes.

15: Zsengellér. 13: Szendrődi. 12: Kállai. 11: Toldi.

10: Vincze, Berecz (Bocskai). 9: Müller, Jászberényi, Serényi. 8: Turay II., Kisalagi, Gazdag. 7: Titkos, Rökk, Kovács I., Fenyvesi.

6: Kardos, Tátrai, Déri, v. Ördög, Vajda, Molnár (Nemzeti), Szabó (Haladás). 5: P. Szabó, Solti, Nagy (Szeged), Teleki, Szuhai, Horváth (Nemzeti).

Csak kevesen tudják,

hogy Owens már ifjuságí korában futott 100 yardot 9.4 mp-re. Ez a legjobb ifjuságí rekord a világon;

hogy Albin Stenroos, a párisi olimpia maratboni győztese 1889-ben született, tehát nem 40, hanem csak 35 éves volt olimpiai győzelmekor;

hogy a legöregebb magyar versenyző, aki bajnokságot nyert, Kovács Nándor volt. Ő 43 éves korában nyert — 1923-ban — 110 méteres gátfutó bajnokságot.

Sulyos katonai incidens

a szovjet és a japán határőrség között

TOKIOBÓL jelentik: Hsingkingből érkező jelentések szerint Sujfenhotól északra, a Mandzsuria és Wladivosztok között közlekedő északkinai vasut mentén sulyos összeütközés keletkezett a szovjet és japán határőrök között. A két fél veszteségeiről még nem érkezett hir.

Az Észak-Mandzsuriában történt határincidenssel kapcsolatban Tokióból jelentik, hogy 50 szovjetkatona mandzsu területen megtámadott és tüzelést inditott egy szakasz japán katona ellen. A harc két óra hosszat tartott és mindkét oldalon sok veszteséget okozott. A harc után a szovjet-katonák visszavonultak. Japán erélyes tiltakozást jelentett be a támadás miatt.

Makacs fejfájás gyötri — de nem tudja az okát?

Valószinüleg nincs rendben a bélmüködése. Elfoglalt embereknél igen gyakran fordul elő, hogy nem törődnek kellőleg a rendes, mindennapi széklettel. Ennek pedig első sorban heves fejfájás a következménye. Ilyenkor egy biztos, de enyhe hatásu hashajtó segit. Szedje a KOPROL csokoládépasztillát, amelynek nemcsak az ize kellemes, hanem a hatása is biztos és enyhe. Nem okoz görcsöket, hasmenést, hanem a normálisnak teljesen megfelelő székletet idez elő.

KOPROL

megszünteti a székrekedés okozta fejfájást.

HALÁLOS SZERELMI BOSSZÚ A LEPRATÁBORBAN

Mercier francia orvos megdöbbentő tragédiája — Arcába harapott a csalódott leprás asszony, akit önvédelemből megölt — Merciert a törvényszék börtönre, a lepra halálra itélte

Hai-Fongból (Tonking) jelentik: Hai-Fongban, Tonking tartomány kikötővárosában rendkivül érdekes ügyet tárgyalt le a napokban a gyarmatügyi biróság. A vádlott, aki nem is volt jelen a főtárgyaláson,

dr. Mercier Marcell francia orvos volt, aki ellen az volt a vád, hogy agyonszurt egy fiatal maláji nőt.

A körülmények figyelembevételével három évi börtönre itélték a francia orvost, de ezt a büntetést sem neki kell letöltenie, jobban mondva: nem is töltheti le, mert ott él és belátható időn belül ott is hal majd meg a tonkingi lepratelepen.

Dr. Mercier tanulmányozza a halálfalut

A tonkingi lepratelep Hai-Fonk közelében terül el, de aki meg akarja látogatni a halálfalut, jó vezetőt kell magával vinnie. Először is jó darabot hajóznia kell a Sonogoj-folyón, azután be kell menni az egyik mellékfolyóba, mig végre eléri a látogató a falut, amely fehér kunyhóiról nevezetes. Erre a lepratelepre jött el dr. Mercier, hogy tanulmányokat folytasson.

A fiatal orvos gyakran találkozott maláji, kinai, vagy más bennszülött nőkkel, akik nagyon szépek és fiatalok voltak és

még csak nyomát sem lehetett rajtuk semmiféle betegségnek felfedezni.

A szépséges Lin-To

A maláji nők között legszebb volt Lin-To, aki a halálfaluban sulyos beteg férjét ápolta. A férfi menthetetlen volt,

fiatal felesége azonban megigérte neki, hogy ottmarad mellette, amig a rettenetes betegség nem végez vele.

Odaadó áldozatkészséggel ápolta Lin-To haldokló férjét. Csak akkor jött zavarba, ha dr. Mercier belépett a kunyhóba, ahol férjével együtt lakott. Rámeredt az orvosra és még csak egy szót sem tudott szólni a bámulattól. A lepratelepen végzett kutatómunka sokkal jobban lefoglalta dr. Merciert, amint azt eleinte gondolta. A hónapokra tervezett tanulmányutból egy év lett és még mindig ott tartózkodott a borzalmas, de tudományos szempontból kétségkivül nagyon érdekes környezetben.

Igy azután tanuja lett Lin-To férje halálának.

Tonkingban törvényerejü rendelet intézkedik arról, hogy

az asszonyok a lepratelepen is együtt élhetnek férjükkel, vagy más hozzátartozójukkal.

Ugyanez a törvény azonban arról is intézkedik, hogy az elhalt leprabeteg halálától számitott két éven át továbbra is a leprafaluban kell tartózkodnia annak a női hozzátartozónak, aki férjét, vagy másmilyen rokonát ápolta a lepratáborban. Ez alatt a két év alatt ki kell tünnie az orvostudomány mai állása szerint, hogy

az ápoló hozzátartozó megkapta-e a leprát, vagy sem?

Ennyi idő alatt kétségkivül jele mutatkozik ennek.

Igy történt azután, hogy Lin-To is a leprafaluban maradt férje halála után. Munkára osztották be és az orvosi barakok körül tevékenykedett. A helyzet azonban az orvost illetően nem változott, mert ahányszor Lin-To megpillantotta dr. Merciert, abbahagyott minden munkát és

képtelen volt szemét levenni a francia orvosról.

Lin-To tragédiája

Dr. Mercier Marcellt sokat ugratták orvostársai a fiatal maláji nő szerelmével, de a francia orvos erélyesen visszautasitotta az élcelődésüket. Akkor meg egyenesen megdöbbent, amikor

az egyik nap Lin-To arcán és egyik kezén megjelent a leprát jelentő, szürkéssárga folt

és megállapitotta azt a kis genyes pattanást is, amely ugyancsak a lepra csalhatatlan jele.

Az egyik nap Lin-To eljött dr. Mercierhez és megvallotta szerelmét. Az orvos megkisérelte elháritani a dolgot és megnyugtatni a maláji nőt, de

nem merte megmondani neki, hogy arcán már felfedezte a szörnyü betegség nyomait.

Az egyik bennszülött alkalmazott azonban, aki kihallgatta az orvosok beszélgetését, elmondotta másnap Lin-To-nak az igazságot. Lin-To erre igy szólt:

— Tudom, hogy a halál van bennem és éppen ezért az enyémnek kell lennie.

Önvédelemből...

A legközelebbi éjszakán behatolt Lin-To dr. Mercier szobájába és

beleharapott az alvó orvos arcába.

Dr. Mercier éles fájdalomra ébredt fel és arra, hogy egy teljesen magánkivüli nő fogja le. Pillanatok alatt felismerte a helyzetet, kiszabaditotta magát és

önvédelemből leszurta egy maláji törrel Lin-To-t.

A főtárgyaláson már nem is jelenhetett meg dr. Mercier Marcell. Itélete csak papiron van meg. Az ő tragédiája a fehérkunyhós faluban megy végbe.

Legujabb jelentéseink:

Átalakul a jugoszláv kormány

Sztojadinovics miniszterelnök a külügyek élére áll; utóda Mazuranics szenátusi elnök

Belgrádból jelentik: Jugoszláv politikai körökben egyre több szó esik a jugoszláv-horvát megegyezés létrehozásáról. Pál régensherceg, mint tudvalevő, legutóbb részletes megbeszélést folytatott Macekkel. Politikai körökben ugy tudják, hogy a jugoszláv kormány valószinüleg rövidesen átalakul.

Sztojadinovics miniszterelnök távozik a kormány éléről és utóda Mazuranics, a szenátus jelenlegi elnöke lesz. A horvát parasztpártnak két tárcát ajánlanak fel. Az uj kormányban Sztojadinovics, mint külügyminiszter fog megmaradni.

VIII. Edward király ma magánkihallgatáson fogadta Pál jugoszláv kormányzó herceget.

Kegyelmet kapott a szovjetben halálraitélt német mérnök

Tizévi kényszermunkára változtatták a halálos ítéletet

BERLINBŐL jelentik: A szovjet végrehajtó bizottsága helyt adott Stickling német mérnök kegyelmi kérvényének és a halálos ítéletet tiz évi kényszermunkára változtatta át.

Göbbels rádióbeszéde a német—japán egyezményről

Göbbels német propagandaminiszter szerdán este a német rádióban felolvasta a német—japán egyezmény szövegét, majd pedig Hitler és a német kormány nevében a következőket füzte az egyezményhez:

— Ez az egyezmény eloszlatja azt a zavaros ködöt, amelybe a kommunista internacionálé Európát és a világot boritani akarja. Két nagyhatalom szövetkezett itt és nyiltan kijelenti, hogy a vörös veszedelem elől nem akar kitérni, hanem nyiltan szembe száll vele. Védekezésről van itt szó, annál is inkább, mert nem a két szerződő hatalom hivta ki a kommunista internacionálét, hanem ez kisérelte meg felforgató mozgalmakkal, népzüllesztő tevékenységgel a világ nyugtalanitását és beláthatatlan bonyodalmakba való döntését. Ezt a szerződést az államok belső békéje és a világbéke érdekében kötötték meg.

Von Ribbentrop nagykövet, aki tudvalevőleg kedden repülőgépen Berlinbe utazott, hir szerint előzőleg járt Baldwin miniszterelnöknél, akinek állitólag bejelentette, hogy Németország megszakitja a szovjettel a diplomáciai viszonyt, ha a halálra itélt Stickling mérnököt kivégzik. A kormányhoz közelálló Daily Telegraph szerint Baldwin miniszterelnök azt válaszolta, hogy az angol kormány megkisérli a közbelépést a Szovjetnél, mert Németország és a Szovjet szakitása teljesen lehetetlenné és kilátástalanná tenne minden kisérletet Európa megbékitésére. Angol politikai körökben ugy tudják, hogy Eden külügyminiszter már is közben járt a londoni szovjetnagykövetnél

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés ára 10 szóig csupán 20 lei. Minden további :-: szó 2 lei. :-:

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

Özv urlasszony megösmerkedne 35—4 éves vidéki uriemberrel. Leveleket „Tartós barátság" jeligére a kiadóba. 5718

Akác Egy hónapja nincs Róland semmi hir. Minden gondolatom változatlanul a Tiéd. Huszonegyediken levelet irtam. Megkaptad? Legalább tapon értesits. 5720

„Tou,our l'amour" jeligére nem kaptam választ. Mi az oka? 5725

„Szerény" várja szombaton, 28-án d. u. 5-kor A. M-et, az irógépes levélben emlitett helyen. Irjon addig is!

ALKALMAZAS

Egyedülálló uriházi, megbizható, jó bizonyitványokkal rendelkező mindenest keres december 1-re. Cim a kiadóban. 5721

PINCÉR, Keresek két kaucióval rendelkező, ügyes pincért. Ajánlatok cimzendők: „Orient", Cernauți, I. Florilor 2.

LAKÁS

Különbejáratu, nagy utcai bútorozott szoba, fürdőszoba használattal 1, esetleg 2 személy részére kiadó. Cim: Antal, Str. Stroescu 12.

OKTATÁS

Született angol, egyetemi diplomával angol órákat ad. Str. Gen. Gligorescu 1. 5864

Izr. Leányinternátusban egyéni korrepetálást, jó ellátást nyernek bejáró és bentlakó növendékei Str. A. Iancu 9. 5715

VÉTEL ÉS ELADÁS

Szalmakötél vizcsövek fagymentesitésére **Boros,** szena, here, szalma, tüzifakereskedőnél, Str. Cantacuzino 63. 5724

Ebédlőperzsa, gyönyörü barokszalon, diszlargyak, összeadók, ebédlő, gyapjufonal, gramofon eladók: „ARS" bizom. üzlet, Str. Eminescu.

„J. Müller, Volca" márkás, kitünő állapotban levő, nagy koncertzongora olcsón eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 5716

Látható irásu irógép eladó. Cim a kiadóban. 5723

MODERN ebédlő, alkalmi vétel. Str. Metianu 8., földszint jobbra. 5719

Singer-varrógép 2800 lei, két bőrfotel 1200, moket klubgarnitura 2500, komplet konyha 1800, iróasztal 600, ebédlőszékek 100 lei, hálószoba 3500, toilettükör 500, ebédlőasztal 500, nagy szőnyeg 1500, legolcsóbban. COMISIO, Dacia-kavéház mellett.

EGY vasgyalugép (schäping) eladó. Cim a kiadóban. 5722

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 26.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhirek, reggeli hangverseny gramofon lemezeken, utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjárás, kulturális hirek, sport, vizállásjelentés. 13.15: Déli hangverseny. Szórakoztató zene 13.45: Könnyü zene, Leana Mihailescu énekszámaival, Max Halm zongorakiséretével. 14.10: Időjelzés, időjárás, tőzsde, hirek. 14.30: Könnyü zene gramofonlemezeken. 15.00: Utolsó hirek, gabonatőzsde. 16.45: Gyermekek órája. Gyermekek ujsága, irta Victor Ion Popa. 18.00: A Corologos-jazz szórakoztató zenéje. 19.00: Időjelzés, időjárás, aktualitások. 19.00: A hangverseny folytatása. 20.00: Rádióegyetem. 20.20: Kamarazene. Rossini két kvartettje (Előadják: Hr. Ponescu, C. Metani, Chr. Eremia, C. Scheuch.) 20.55: A hangverseny müsora. 21.15: A filharmonikusok szimfonikus hangversenye, vezényel B. Molinari. (Közvetités az Ateneul Român-ból.) A szünetben: hirek, sport. 23.00: Szórakoztató zene gramofonlemezeken. 23.45: Hirek a külföldre franciául és németül. 23.35: Hirek.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Hanglemezek. 8.20: Etrend. 11: Hirek. 11.20: A kancsalság és gyógyitása. Irta Horay Gusztáv dr (Felolvasás) 11.45: Felhőkarcolók. Irta Szöllössy Aurél dr. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Idő járásjelentés. 13.05: A rádió szalonzenekara Közben kb. 13.30: Hirek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás, és vizállásjelentés. 14.30: Czicza József és cigányzenekara. 15.40: Hirek, étrend. 17.15: Az élelmiszerek romlása. Darvas Rózsi dr. előadása. 17.45: Pontos időjelzés, hirek. 18: Konyhakertészeti rádiótanfolyam. 18.30: Szonátaest. Telmányi Emil közreműködésével. 19.15: A legnémetebb muzsikus. (Karl Maria Weber, 1786—1826). Kilián Zoltán előadása hanglemezekkel. 20.20: Lucifer Drámai hangjáték. Utána kb. 23: Hirek, időjárásjelentés. 23.20: Budai Dalárda. Öt nemzet dalaiból. 24: Ottlik György dr. clasznyelvü előadása. 0.15: Tánclemezek. 1.05: Hirek.

Budapest II 18—18.30: Caruso- és Stracciari hanglemezek. 19.15—19.40: A Földközi-tenger világgazdasági jelentősége. 19.45—20.15: Angol nyelvoktatás. 20.20—21.35: Katonazene. 21.40—22: Hirek. 22.05—22.50: Balalajkazenekar

Bécs. 8.25—9: Könnyü lemezek. 11.50: Citeralemezek. 17.05: Wagner lemezek. 20.25: 1925—1929 divatos dalaiból. Dalos-zenés egybeállitás 23.30: Häuser zong. müvész játéka 0.10—2: Jazz.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 18: Iskolai rádió. 19: Valjani énekesnő előadása. 21.40: Népdalok. 22.10: Rádiózenekar. 23.30—24: Rádiózenekar.

Deutschlandsender. 11: Népdalok. 12.05: Utazás Németországon át. 13: Könnyü zene. 15: Tarka óra. 16.45: Royko Gizi és magyar leányzenekara. 17: Könnyü zene. 20: Keringőlemezek. München. 22: Ne féljünk a szimfoniától. III: A nagy rádiózenekar előadása 24: Tánczene.

Milano. 18.15: Avogadro szoprán és Oneto tenor áriaestje. 20: Hirek idegen nyelveken. 21.40: Salsa: Tirare sul cinque, háromfelvonásos szinmü. 23: A Voltera zongorakettős játéka

PÉNTEK, NOVEMBER 27.

Bucureşti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhirek, reggeli hangverseny, utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjárás, kulturális hirek, port vizállásjelentés. 13.15: Déli hangverseny, vegyes zene gramofonlemezeken. A müsorban részletek Wagner, Chopin, Fibich, Falla, Rimski-Korsakov, Mendelssohn müveiből. 14.10: Időjelzés, vizállás, tőzsde, rádiohirek. 14.30: Szórakoztató zene gramofonlemezeken. 15.00: Utolsó hirek. Gabonatőzsde. 18: A Iancu Constantinescu zenekar hangversenye. 19.00: Időjelzés, időjárás, időszerü kérdések. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádióegyetem. Mehedinți Simion tanár felolvasása Milescu születésének 300-ik évfordulója alkalmából. 20.29: Jean Gall hegedümüvész hangversenyez a rádiózenekar kiséretével. 20.45: Irodalmi felolvasás. 21.00: Giordano: „Andre Chenier", opera 4 felvonásban (Gramofonlemezek.) Az I. felvonás szünetében (21.35—21.45): Könyvek és folyóiratok. A II. felvonás szünetében (22.15—22.25): Hirek. A III. felvonás után: Sport. 23.45: Hirek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Hirek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hirek. 11.20: Időszerü szemle. (Felolvasás.) 11.45: Ifjusági közlemények. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat 13: Déli harangszó. 13.05: Stowasser Irén énekel. 13.40: Hirek. 14—15.20: Postászenekar. 14.20: Pontos időjelzés. 15.40: Hirek, étrend. 17.15: A rádió diákfélórája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 18: Dr. Langsfeld Gézáné magyar nótákat zongorázik. 18.25: A mai osztrák lélek. (Felolvasás.) 18.55 Filmzenerészletek. 20.10: Sportközlemények. 20.20: Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30: Az Operaház előadásának közvetitése. Orfeo. Pásztormese 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Monteverdi. Az I. felvonás után kb. 21.15: Hirek. A II. felvonás után kb. 22.05: A hatodik magyar-angol labdarugómérkőzés Londonban. Az előadás után kb. 23.25: Időjárásjelentés. 23.30: Bodrics Béla és cigányzenekara Közben 24: Hirek angol nyelven. 0.20: Hanglemezek. 1.05 Hirek.

Budapest II. 19.40—20.05: Gyorsirótan folyam. 20.30—20.55: Homályos sorok, örök szépségek. 21—22.15: A rádió szalonzenekara. 22.20—22.40: Hirek.

Milano. 18.15: Tánczene 21.40: Puccini: A fecske, háromfelvonásos opera. 0.55-ig Tánczene.

Nyomtatott Aradon, az Aradi Nyomdavállalat rotációs gépén. — Felelős kiadó: Stauber István.